NUMMER 20 · JAARGANG 68 · 15 MAART 2017 · FOLIA.NL · HVA & UVA

FOLIA

HOOGLERAAR EVA
‘Ze zeiden: doctor?
Nee, jij bent de zuster.’

NEP-INFLUENCER
MIC-studenten bedenken
Nykkie (tienduizend volgers)

STEUNSTUDENT

Vrijwilligerswerk verrijkt

PSST! Genoeg van het verkiezingscircus? Kersverse hoogleraren Tom van der Meer en Sarah de Lange leggen het nog één keer uit, op pagina 22.

ADVERTENTIE

Last minute availability!

Your private apartment awaits you only 10 minutes from Amsterdam city centre!

Campus
DIEMEN ZUID

visit us at:
campusdiemenzuid.nl

Managed by
GREYSTAR®

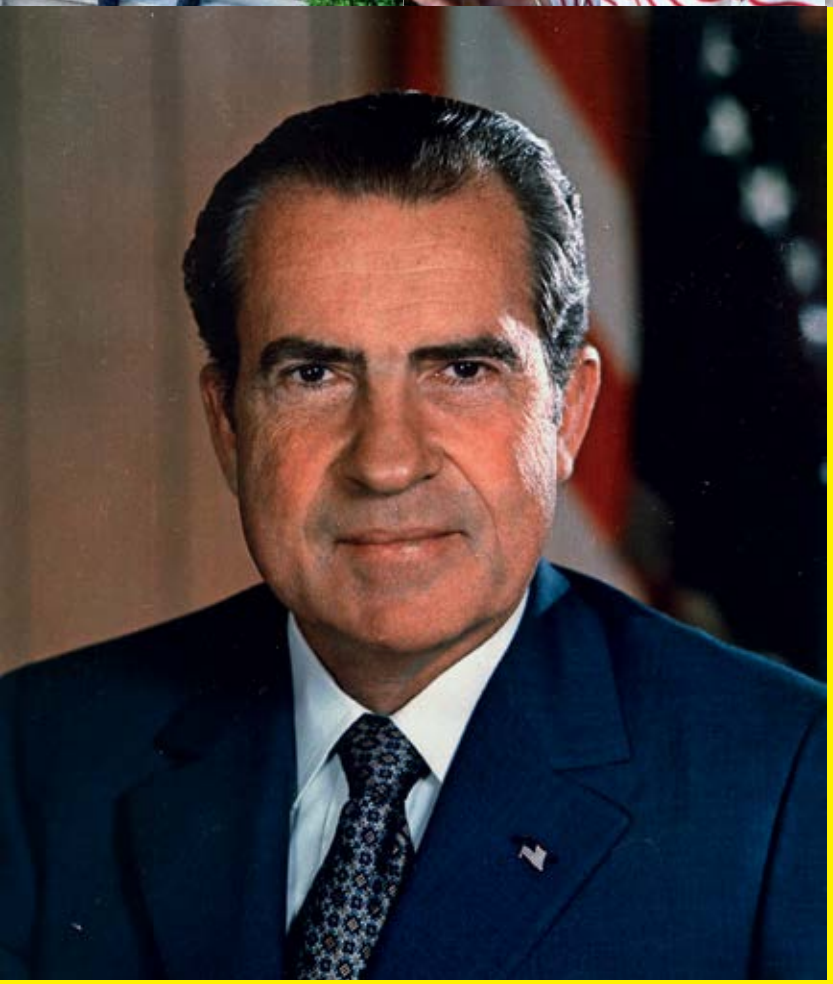

Pagina 10

ACTUEEL

Nykkie is nep

Ze had de juiste outfits, hotspots en filters, en dus kreeg *social influencer* Nykkie binnen drie maanden tienduizend Instagramvolgers, snakten mensen naar haar stijladvies en modebedrijfjes naar haar aandacht. Dat je de sociale media zo makkelijk naar je hand kan zetten, hadden zelfs de zes MIC-studenten die haar bedachten niet kunnen bedenken. Over hun ontluisterende nepsucces maakten ze de documentaire *Now you know: achter de filters.*

16

ACTUEEL

Gevaarlijke gekken

IIS-directeur Bert de Reuver wilde al langer een open college over de donkere kant van de geschiedenis; het werd een serie over haar meest zorgwekkende personages. De collegereeks Gevaarlijke gekken pretendeert niets te voorspellen, maar wél het 'naïef optimisme' na Obama in te dammen. Want ja: de huidige bewoner van het Witte Huis is de enige die in de serie ontbreekt – al wordt diens hete adem bij elk college gevoeld.

Colofon

Weekblad voor de HvA en UvA
Folia is in 2011 voortgekomen uit Folia (1948) en Havana (1996).

Redactieadres
Roeterseilandcampus - Gebouw J/K
Valckenierstraat 65-67
Postadres: Postbus 15890, 1001 NJ A'dam, telefoon 020-5253981
e-mail redactie@folia.nl
Hoofdredacteur/directeur
Altan Erdogan
Ontwerp Vruchtvlees
Art direction Debby Gerritsen
Opmaak Carl Zevenboom
Cover Vera Duivenvoorden
Chef redactie Mirna van Dijk
Redactie (print/web) Lennart Bolwijn, Mina Etemad (video), Willem van Ewijk, Bart Lichtenveldt, Jasmijn Van Raemdonck, Daniël Rommens (beeldredactie), Carlijn Schepers, Henk Strikkers, Steffi Weber, Dirk Wolthekker
Aan dit nummer werkten mee
Asis Aynan, Linda Duits, Vera Duivenvoorden, Bugra Gedik, Martijn Gijsbertsen, Addie Schulte, Mats van Soolingen
Eindredactie / Correctie
Bart Lichtenveldt, Bob van Toor
Uitgever Stichting Folia Civitatis
Redactieraad Jelke Bosma, Hester Hinloopen, Mirjam Prenger (vz), Saskia Stoker, Ward Wijndelts
Bestuur Xandra Hoek, Daisy van Kesteren, Geleyn Meijer, Freek Rebel, Alexander Rinnooy Kan (vz), Bert Westenbrink
Secretariaat Stephanie Gude
Drukker Roularta Printing, Roeselare, België
Advertenties landelijk
Bureau van Vliet, 023-5714745, zandvoort@bureauvanvliet.nl
Regionaal Wouter Breebaart, 06 24431287 of wouter @folia.nl
Binnen UvA-HvA stephanie@folia.nl
Folia probeert altijd de recht-hebbenden van fotomateriaal te contacteren. Hebben wij u niet kunnen bereiken? Mail dan naar redactie@folia.nl.

Inhoud

22

INTERVIEW

De politiek is gek

De nieuwe mediakanonnen van politicologie, hoogleraren Sarah de Lange en Tom van der Meer, ontkrachten links en rechts opgeklopte argumenten van de verkiezingen. Referenda, bijvoorbeeld, zijn noch wondermiddelen voor de democratie, noch de ondermijning ervan. Ook het geduw van te veel lijsttrekkers op debatpodia leidde te veel af van kennisoverdracht.

30

DOSSIER

Vrijwillige verdieping

Ze zijn meer dan studenten: vrijwilligers verrijken hun bubbel van klas, kroeg en club door anderen te helpen. Dat brengt ze op onverwachte plaatsen, van een zwembad met een Mongools slachtoffer van mensenhandel tot aan het sterfbed van een eenzame stadsgenoot. 'Ik vroeg: "Hoe gaat het?" Dat viel natuurlijk helemaal verkeerd.'

40

ACTUEEL

Doctorsroman

Bregje Bleeker heeft niet alleen UvA-wortels als alumnus, ook de vrouwen in haar familie studeerden er – haar moeder schopte het zelfs tot hoogleraar. In haar roman *Eva* schrijft ze indringend over de worsteling van een vrouw in een nog altijd conservatief mannenbolwerk. ‘Van mijn oma mocht ze wel studeren, als ze ook maar trouwde en kinderen kreeg.’ 1989 was het jaar van Eva’s triomfantelijke oratie; tragisch genoeg kreeg de ongeneeslijke ziekte die haar het denken zou ontnemen toen al vat op haar.

En verder…

6 Cijfers
7 De week
8 Bugra, Navraag
9 Column – Linda Duits
15 Column – Asis Aynan
18 Kamervragen
28 Objectief
34-35 Prikbord UvA-HvA
37 Wat doe je nu?
43 Stage
44 Wat doe je nu?
44 Bij de les
45 Promoties, Hora est
47 De stad van…Seoel

Redactioneel
Erdogan

Altan Erdogan, hoofdredacteur *Folia*

Als je dit magazine onder ogen krijgt, heb je misschien net gestemd – dan heb je een vers exemplaar te pakken, want we zijn op de verkiezingsdag uitgekomen.

Waarschijnlijker is dat je op donderdag of vrijdag nog aan het bijkomen bent van het zoveelste politieke wie-had-dat-ooit-gedacht-moment in de laatste paar maanden.

Als hoofdredacteur van het ooit roemruchte *Nieuwe Revu* heb ik – omdat we in de winkel lagen op een verkiezingsdag – een dubbele cover gemaakt. We konden in november 2008 niets meer doen met de uitslag van de race om het Witte Huis tussen Barack Obama en John McCain, maar hadden over beide presidentskandidaten verhalen geschreven. Obama sierde als winnaar de cover aan de voorkant (‘feestnummer, nu met korting’ stond erop). John McCain stond als de – onverhoopte – winnaar aan de achterkant als je het blad omdraaide (‘crisisnummer, nu nog goedkoper’).

Voor Folia hebben we dit soort grappen dit jaar achterwege gelaten, vandaar de tijdloze cover met de student-vrijwilligers (van harte aanbevolen trouwens, als je wel klaar bent met die verkiezingen).

Na de Brexit en de overwinning van Trump in de VS zullen ook de Tweede Kamerverkiezingen een paar grote verrassingen hebben opgeleverd. Op de redactie van Folia deed een groep redacteuren mee aan een verkiezingspoule. Ik heb mijn nogal naïeve voorspelling van de uitslag er maar niet bij gehangen. (De PvdA stond op 16 zetels).

Men kijkt me hier ter redactie toch nogal vreemd aan als we het over politiek hebben de laatste tijd. Een beetje alsof ik m’n mening nét iets beter moet onderbouwen dan een ander.

Vandaag bijvoorbeeld is de dag nadat honderden Turkse Amsterdammers luid toeterend en leuzen schreeuwend door de stad reden: boos op Rutte, op Nederland en op iedereen. Wat ik daar eigenlijk van vond, vroegen maar liefst drie collega’s met indringende blik nog vóór de eerste koffie. Over het algemeen stamel ik dan iets overdreven genuanceerds over korte lontjes, gekaapte verkiezingscampagnes en geschonden mensenrechten.

Zal wel met m’n naam te maken hebben (geen familie, heus), maar ze zitten nog steeds een beetje achterdochtig naar me te kijken. ↙

Het volgende nummer van Folia verschijnt op 29 maart.

De Entree

Archiefcorvee

Ze is onderdeel van een miljoenbezuiniging: de verhuizing van de rechtenfaculteit van de historische Oudemanhuispoort naar de Roeterseilandcampus. Door op een campus te gaan zitten waar al twee andere faculteiten gevestigd zijn is de rechtenfaculteit, die vier miljoen euro moet bezuinigen, minder geld kwijt aan facilitaire kosten. Maar dat is nog niet zo een-twee-drie gedaan. Om ervoor te zorgen dat de afdelingen voor het begin van het nieuwe collegejaar in hun moderne behuizing zitten organiseert de faculteit heuse verhuisworkshops onder de zinspreuk 'Opgeruimd verhuizen'. De juristen willen van de gelegenheid gebruik maken om een hoop weg te gooien en te archiveren. Medewerkers van iedere afdeling zullen tijdens een opruimweek onder begeleiding van archiefprofessionals in de werkkamers en kelders, op zolder en in gangkasten op zoek gaan naar onderwijs- en onderzoeksmateriaal. Ze krijgen daarbij hulp van medewerkers van de Juridische Bibliotheek. Uit al het materiaal worden stapels gemaakt van wat weggegooid mag worden en wat bewaard moet worden. De archiefdienst zal vervolgens kijken wat er van de stapeltjes echt het archief in mag. Kunstwerken, meubilair en wetenschappelijke instrumenten vallen niet onder deze opruimactie. Wel zal er met de afdelingen Bijzondere Collecties en UvA Erfgoed worden gekeken wat er hiermee zal moeten gebeuren. Als eerste is de afdeling Privaatrecht aan de beurt. Zij is deze week al begonnen met de operatie. Volgende week is het de beurt aan de afdeling Arbeidsrecht. ↙

tekst **Willem van Ewijk**

Cijfers

45 vuilniswagenritten worden er per week bespaard door het HvA-onderzoeksprogramma Urban Technology. Door het project zal de 740 ton afval die culturele instellingen in de Plantagebuurt produceren, zoals Nemo, het Tropenmuseum, Carré en het Scheepvaartmuseum, worden opgehaald en gescheiden door energiezuinige boten.

900 aanmeldingen kreeg de interdisciplinaire UvA-bachelor Politics, Psychology, Law and Economics (PPLE): een record. Er zijn maar 200 plekken beschikbaar, en de toelatingseisen zijn voor volgend jaar dan ook strenger geworden. Een voldoende voor VWO wiskunde, bijvoorbeeld.

2e op de 'QS Wereldranglijst per onderwerp' staat communicatie en mediastudies van de UvA. De ranglijst beoordeelt de universiteiten niet op onderwijsgebied, maar op het aantal wetenschappelijke citaties en publicaties. De University of California staat net als voorgaande jaren op de eerste plek.

17,9 miljard euro is het bedrag dat in Nederland uit staat aan studieschulden, berekende het Interstedelijk Studenten Overleg (ISO). Een flinke stijging sinds de invoering van het leenstelsel: in 2014 bedroeg de schuld nog 14,4 miljard.

tekst **Lennart Bolwijn**

Een UvA-bewaker, veilig in zijn cocon

De Week

De boze buitenwereld

Net op het moment dat de schoonmakers zelfs op de plekken die ze altijd overslaan geen naalden meer vonden en de meest hardcore kerstfanaat zijn lichtgevende rendier opborg, ging het op de hogeschool plotseling weer over de dennenboom.

Want ineens liet VoorNederland-lijsttrekker Jan Roos zich in *Pauw & Jinek* plompverloren ontvallen dat er geen kerstbomen meer op de HvA mochten staan. Het was volgens Roos een voorbeeld van de teloorgang van de Nederlandse cultuur. Direct werd de lokale twittersphere overstelpt met foto's van kerstbomen en kreeg Jan Roos verwensingen als 'ontzettende sukkel' en 'sneuneus' naar zijn hoofd geslingerd. Het moge duidelijk zijn: wie aan de kerstbomen komt, komt aan de HvA.

Is de hogeschool dan immuun voor de verharding van het debat en de integratieproblemen die in de boze buitenwereld spelen? Zeker niet. Zo is er nog steeds het hete hangijzer dat de HvA-stilteruimte heet en waarover nog altijd geen besluit is genomen. De Centrale Medezeggenschapsraad is bovendien al tijden bezig met het plannen van een eindejaarsactiviteit, omdat het traditionele kerstdiner niet door kon gaan. Niet zozeer vanwege bomen, als wel omdat islamitische studenten niet willen dineren in een etablissement waar alcohol op tafel komt.

Ook de UvA-psychologiestudenten kregen deze week weer te maken met die boze buitenwereld. Toen ze midden in de nacht aan hun tijdschrift *Spiegeloog* zaten te werken stormde er ineens een bewaker binnen die een inbreker in de smiezen had. 'Er moet nu iemand 112 bellen. En kan er iemand meekomen?' Uiteindelijk grepen de beveiliger en de aanwezige Folia-redacteur de insluiper net niet bij de kladden; de vliegensvlugge inbreker verdween met vier iMacs onder zijn arm als een dief in de nacht.

Datzelfde geldt voor de hoop, dat de UvA een nieuw bestuursmodel zou krijgen. Al het nijvere werk van de commissie Democratisering & Decentralisering ten spijt; nu het op de uitvoering aankomt is er zelfs geen persoon belast met hoe een nieuw bestuursmodel ingevoerd kan worden. Een verregaande democratisering lijkt daarmee definitief van de baan. Als je deze verkiezingscampagne een beetje hebt gevolgd zou je bijna blij zijn dat de UvA die boze buitenwereld niet naar binnen trekt. ↙

tekst **Henk Strikkers** foto **Bart Lichtenveldt**

Bugra *Aktüel*

ik heb nog zo veel mee te maken
en mijn dealer biedt geen cyanide

whoaaaa Nederland Turkije fittie weyyeuw
fayaaaaa sanctieeeesssss alleeeeesssssss
ey wij zijn geen nazi's vriend
wij houden van elkaar
zelfs van medelanders
we doen ons best toch
zijn we jaloers ofso?

1. de onuitspreekbare
2. iedereen die appels eet moet
   DOOD
3. iedereen die naar kaas ruikt moet
   DOOD
4. iedereen die witte vrouwen slaat moet
   DOOD

nou, mannen, geef elkaar een hand
daar is die lange arm toch voor
maak nie zo een ruzie
er waren al twee oorlogen
maak het nou geen drie

ik heb nog zo veel mee te maken
en mijn dealer biedt geen cyanide
nee dat biedt-ie nie

Bugra studeert Nederlands en is campusdichter van UvA-HvA

Navraag

Marike van Roon

Tussen de krantenknipsels en uitgescheurde tijdschriftenpagina's van het archief van lettergieterij Tetterode heeft de UvA afgelopen week een speciale vondst gedaan: een aquarel van het stadswapen van Amsterdam uit 1898. Hoofdconservator Marike van Roon van Bijzondere Collecties licht toe.

Wat is er bijzonder aan dit aquarel?
'In 1898 werd Wilhelmina koningin en dat was de aanleiding om het wapen uit 1816 aan te passen. De aquarel werd gevonden in de knipselcollectie van lettergieterij Tetterode, en is dus het origineel aan de hand waarvan het drukwerk van de stad werd ontworpen. Wat het interessant maakt is vooral de kroon op het wapen, die leidde destijds namelijk nogal tot discussie.'

Discussie waarover?
'Amsterdam heeft in 1488 van Maximiliaan I het recht gekregen om de keizerskroon te dragen, maar de kroon op het wapen is helemaal niet de kroon van Maximiliaan. Het is een kroon van een andere keizer uit een latere periode. Dat wist men in 1898 wel, maar men heeft het toch niet aangepast.'

Waarom niet?
'Op dat moment heerste er een conflict tussen de hervormden en de katholieken in Amsterdam. Maximiliaan was katholiek en had een groot kruis op zijn kroon staan. Dat was natuurlijk niet acceptabel voor de hervormde elite van Amsterdam. Bovendien stond die nieuwere kroon ook al op de Westertoren, en was het dus toen al een heel sterk symbool van de stad Amsterdam.'

Zijn er nog altijd dit soort discussies?
'Zeker. Toen de Westertoren in 2006 werd gerestaureerd, werd de kroon weer in zijn oorspronkelijke kleur geschilderd; felblauw. Dan krijg je altijd enorm veel discussie, dat zal je altijd houden. Als het om wapens gaat kun je eindeloos discussiëren over dit soort details en de betekenis daarvan. Het maakt een hoop los in mensen.' ↙

tekst **Steffi Weber**

OP Z'N DUITS

Democratie voor de bühne

Burgerschap is een dagelijkse plicht, ook – of juist – aan de universiteit. Na maanden te hebben gezweefd mocht ik deze week dan eindelijk stemmen voor de Tweede Kamer, maar is er geen tijd om op de lauweren te rusten. De after van het feest van de democratie is aan de UvA.

De academische gemeenschap mag van 16 maart tot en met 13 april haar mening geven over de locatie van de nieuwe Universiteitsbibliotheek, het dossier dat UvA-bestuurders al sinds de jaren 90 hoofdpijn bezorgt. Hoewel het in de wandelgangen het UB-referendum wordt genoemd, gaat het niet om een echte raadpleging maar om een peiling die op de officiële website toch een raadpleging heet. Jouw mening telt! Dat voelt een beetje als een enquête van een telecomaanbieder of warenwebshop, waar je na ieder contact met de klantenservice mag aangeven op een schaal van 1 tot 10 hoezeer je na voornoemd contact geneigd bent deze aanbieder of webshop aan te bevelen bij familie of vrienden.

De raadgeving is niet bindend, het CvB mag doen wat het wil

Studenten en medewerkers mogen kiezen uit twee scenario's: een UB in het Binnengasthuis of in de Oudemanhuispoort. Zo'n keuze mag je niet lichtzinnig maken en dus komt er een heuse expositie met plattegronden, presentatieboeken en natuurlijk 'artist impressions' met vrolijke kleine menspoppetjes. Er is een onlineplatform waar je meningen van aard en lengte naar eigen keuze mag ventileren. Het lijkt wel e-democracy.

In reactie op de Maagdenhuisbezetting liet het toenmalig College van Bestuur in het bekende 10-puntenplan weten dat het besluit over de bouw van de nieuwe UB voorgelegd zou worden aan de academische gemeenschap. We vergeten voor het gemak even de digitale problemen rond het vorige referendum – dit is namelijk geen referendum! – en we gaan ook niet mopperen over de propaganda waarmee we al meer dan een jaar worden bestookt worden, of over de kosten van deze campagne. Laten we alleen bekijken wat dat voorleggen nu precies oplevert.

Aan de peiling is conventioneel overleg voorafgegaan. Studentenraden (CSR en FSR) mochten meepraten over de kaders, net als medewerkers via de Centrale Ondernemingsraad (COR). Ze mochten daarbij geen nieuwe plekken voordragen ('De oude V&D! Doe de oude V&D!!') want daarvoor liggen de zaken veel te ingewikkeld. De raadgeving is niet bindend, het CvB mag doen wat het wil. Wel moet het CvB zijn besluit voorleggen aan de CSR en COR. De raden kunnen daar vervolgens mee instemmen of niet. Het enige nieuwe onder de zon is de raadplegingsperiode inclusief kekke expositie.

Het is best aardig dat alle studenten en medewerkers hun mening mogen geven over versie A of B, maar we hoeven er natuurlijk weinig van te verwachten. De respons zal laag zijn en de mensen die de vragenlijst invullen zullen dat vooral op gevoel doen, net zoals je op gevoel kiest voor Prodent of Aquafresh tandpasta. Het aangeven van zo'n voorkeur voelt reuze vrij, maar heeft niks van doen met het verbeteren van de universitaire democratie. ↙

Het perfecte profiel is nep

tekst **Carlijn Schepers**
foto's **Myra Bax**

Op het eerste gezicht is er niets vreemds aan het Instagram-account van Nykkie van Zessen: een Amsterdams meisje dat met foto's van haar leven binnen twaalf weken tienduizend volgers verzamelde. Alleen bestaat Nykkie niet. Ze is een experiment van zes HvA'ers om te laten zien hoe gemakkelijk je op social media een vertekend beeld van de werkelijkheid kunt schetsen.

Nykkie met een panterprintjasje en warme chocolademelk, Nykkie met een groene smoothie op een bankje, Nykkie in een vrolijke jurk met een ijsje of met een zonnebril genietend van het weer. Het is het Instagram-account van een social influencer, iemand die de hipste plekken bezoekt, zich kleedt volgens de laatste trends en volgers inspireert met zorgvuldig geposeerde selfies en foto's van quinoasalades of het nieuwste must have-product. Met andere woorden: iemand die de emoties, denkwijze en het gedrag van veelal vrouwelijke jongeren beïnvloedt – al dan niet betaald.

De volgers van het Instagram-account worden op talloze leuke foto's getrakteerd – ware het niet dat ze niet kijken naar Nykkie van Zessen, maar naar Anne Rieter, een 21-jarige HvA-student. Nykkie is het resultaat van een opdracht van zes derdejaarsstudenten media, informatie & communicatie, die het nep-account opzetten om in twaalf weken zo veel mogelijk volgers te verzamelen.

'We wilden laten zien dat veel wat je online ziet niet echt is en de werkelijkheid vaak mooier maakt,' vertelt Myra Bax (20), een van de zes studenten. 'De opdracht is het bedenken van een crossmediaal concept dat de wereld een stukje beter maakt. Wij wilden iets doen aan de prestatiedruk onder jongeren,' zegt Myra. 'Uit ons onderzoek bleek dat sociale media hiervan een belangrijke oorzaak zijn.'

Instagrammeisje

Het zestal besluit hun project toe te spitsen op sociale media als Facebook en Instagram en de realiteit van wat je ziet op dergelijke platformen. 'Veel mensen beseffen niet wat er achter een perfect profiel zit. Als je dat weet, word je er misschien ook minder onzeker van.' Zo komen ze op het idee van het nepaccount.

'Het kon niet anders dan dat een van ons zes de influencer zou worden. Het kost zoveel tijd, dat kun je moeilijk aan een ander vragen. We vonden Anne het meest geschikt: ze is spontaan en we zouden zeker een Instagrammeisje van haar kunnen maken.' De jongens vallen sowieso af, want de volgers van social influencers zijn vooral vrouwen tussen de 20 en 25. Gelukkig wil Anne het doen, zegt Myra: 'Ik ben er veel te awkward voor en sta liever achter de camera.'

0 volgers

Voordat ze de Instagrampagina aanmaken, duiken ze eerst in de wereld van andere influencers. Van alle foto's, poses,

locaties, outfits en andere inspiratie die ze opdoen, maken ze een groot moodboard. En dan kan het experiment beginnen. ‘De eerste foto’s op het account zijn van Anne zelf, zodat we in ieder geval een profiel konden beginnen. Maar hoe kregen we volgers? Niemand gaat je volgen als je nul volgers hebt.’ Dus kopen ze volgers via de app Like4Like. Niet met geld, maar door zelf mensen te volgen en te liken. Daarvoor krijg je punten waarmee je volgers kunt kopen. Zo komen ze aan hun eerste vierhonderd volgers. ‘Bizar hoe dat werkt eigenlijk.’

Dan wordt het tijd zelf foto’s te maken. ‘Dat was best ongemakkelijk, vooral voor Anne,’ vertelt Myra. ‘Ze wist helemaal niet welke poses ze moest aannemen, dus keken we op accounts van social influencers zoals Claartje Rose en kopieerden we hun poses.’ Myra is de fotograaf en geeft Anne aanwijzigingen: ‘Leg je hand op je been, kijk nonchalant naar links, doe je hand in je broekzak. Zo kwam Anne er steeds meer in.’

Hoewel Anne haar eigen Instagram-account heeft afgeschermd en een onduidelijke profielfoto heeft ingesteld, zijn er toch een aantal volgers die verbaasd zeggen dat het Anne is op het profiel van Nykkie van Zessen en Anne berichten sturen of haar identiteit is gestolen. Myra: ‘Dan stuurden we een geruststellend berichtje en verwijderden we de openbare reacties gauw.’ Het is voor Anne ook best vreemd zichzelf onder een ander naam te zien. ‘Anne zei altijd: “Dat ben ik niet. De foto’s zijn zó gestijld. Nykkie is een persoon gecreëerd door ons zessen.”’

‘We sleepten uren met koffers vol kleding door de stad’

1.033 volgers

In de eerste week halen ze hun doel van 900 volgers ruim: de teller staat op 1.033. Om nog meer volgers te krijgen, hebben ze meer foto’s nodig. Dus trekt de groep er een hele dag op uit. Ze ontbijten bij Snckbr en gaan dan volgens een strakke planning langs allerlei hippe Amsterdamse locaties, zoals Café George, de IJsboutique, de Foodhallen en Bar Louie Louie. ‘Aan het eind van de dag waren we echt gesloopt. We sleepten uren met koffers vol kleding door de stad, omdat Anne natuurlijk op elke foto een ander kledingsetje aan moest. We hadden niet verwacht dat het zo vermoeiend zou zijn.’

Die foto’s plannen ze vervolgens in, maar ook dat gaat niet zomaar. Sommige foto’s zijn bedoeld om pas weken later online te komen. ‘Zoals eentje voor het Rijksmuseum in de stralende zon. Op de dag dat die stond ingepland, kwam de regen met bakken uit de lucht.’ Dus moeten ze op het laatste moment een andere foto posten om niet door de mand te vallen. Ook houden ze de volgers voor de gek door net te doen alsof Nykkie een weekendje naar Kopenhagen gaat. Foto’s van Anne in Amsterdam wisselen ze af met foto’s die Myra maakt in Kopenhagen. ‘En de volgers geloofden het ook nog!’ Maar er zijn grenzen aan wat ze faken: met Photoshop werken ze in principe niet, alleen met filters. ‘Behalve één keer; toen heb ik een roze bloesje wit gemaakt, omdat Anne bij de eerste foto’s vaak dezelfde aan had.’

4.320 volgers

Als ze na week vijf hun volgeraantal willen opkrikken, ontdekken ze de app Instagress. ‘Daarmee plaatst een robot comments en likes voor je. Je bepaalt zelf hoeveel en je kiest welke standaard comments, zoals ‘love it’ of ‘gorgeous’. Je kunt ook instellen dat hij alleen reageert op mensen die posten met bijvoorbeeld de hashtag ‘fashion blogger’ of ‘fashion’ of op posts van bepaalde locaties, zoals grote Nederlandse steden of winkels waar onze doelgroep komt, bijvoorbeeld Zara of Brandy Melville.’

Verder kijkt Myra bij de volgers van

andere social influencers, die ze gaat volgen in de hoop dat ze Nykkie terugvolgen. ‘In de eerste weken van het project was ik er de hele dag mee bezig. Ik was soms net een zombie. Volgen, liken, reageren; ik ging ermee naar bed en stond ermee op. Ook het ontvolgen is belangrijk, want je kunt natuurlijk niet meer mensen volgen dan jou volgen. Dan ben je geen influencer meer.’ Na een tijdje trekt ze het niet meer en zet ze de meldingen van Instagram uit, zodat ze er alleen op gezette tijden mee bezig is. ‘Het leek bijna een verslaving die mijn hele leven overnam. Ik wilde steeds kijken of we al dichter bij ons doel kwamen.’

7.389 volgers

Na de achtste week komen de studenten al in de buurt van de tienduizend volgers. ‘We kregen een soort vaste fanclub van mensen die dagelijks reageerden. Ze vroegen Nykkie bijvoorbeeld welke winterschoenen ze aanraadde. Waarom laat je iemand die je niet kent bepalen welke schoenen je draagt? Draag gewoon wat je mooi vindt.’ Ook komen er aanbiedingen binnen van bedrijven, zoals beginnende sierraadmerken. Dat begon al bij vierduizend volgers, maar nu gaan ze met een van hen in zee: een telefoonhoesjesmerk. ‘Ook bizar dat zij ons niet checkten. Ik heb alleen mailcontact met ze gehad en toch stuurden ze ons hun producten toe.’

Nu het einde van hun project nadert, begint het zestal ook te begrijpen waarom social media een egoboost en tegelijkertijd onzekermakend kan zijn. Myra: ‘Aan de ene kant zie je perfecte beelden van anderen, aan de andere kant voelde het toch goed als Anne een van onze jassen droeg en daar veel complimenten over kreeg.’ Toch ontdekken ze steeds meer hoe vooropgezet alles is en wat voor grote business erachter zit. ‘Over elke pose is nagedacht, foto’s zijn bewerkt en veel dingen zijn betaald. Met “maar” dertigduizend volgers kun je al een paar honderd euro voor een foto krijgen. En dat bedrag loopt met het aantal volgers gauw op.’

10.500 volgers

Al een week voor de eindstreep behalen ze hun doel van tienduizend volgers. Na twaalf weken zitten ze op 10.500 volgers en is het tijd voor de onthulling en tegelijkertijd de première van hun documentaire *Now you know: achter de filters*. Myra vindt het best spannend. ‘Mensen kunnen pissig zijn en zich voor de gek gehouden voelen. Maar de reacties waren juist positief. Volgers zeiden dat ze er stil van waren, erover gingen nadenken en zich meer bewust waren van de nepheid van social media.’ Natuurlijk vallen er na het onthullingsmoment volgers af. ‘Maar het gekke was: er kwamen ook nog nieuwe bij. Zelfs een bedrijf benaderde ons een paar weken na de onthulling nog. Die hebben het nog steeds niet door.’

‘Het leek een verslaving die mijn hele leven overnam’

Myra en haar groepsgenoten zijn tevreden en stiekem ook behoorlijk opgelucht dat het tijdrovende project klaar is. Ze hebben bovendien het gevoel de wereld een klein beetje te hebben verbeterd, zoals de bedoeling was. ‘Al zijn er maar een paar mensen die zich meer bewust zijn van de schijnwereld op social media en zich nu zelfs minder onzeker voelen, dan is onze missie al geslaagd.’

Ook Myra zelf gaat nu anders met social media om. ‘Ik heb bijvoorbeeld een paar mensen ontvolgd. Ik zag hun foto’s voorbijkomen en dacht: waarom bekijk ik dit? Ik weet niet eens wie je bent en wat je doet, alleen dat je mooie kleren draagt en op bijzondere plekken komt. Met sommigen had ik nul raakvlakken. Opeens boeiden hun posts me niet meer.’ ↙

WERKEN BIJ ASVA

De ASVA studentenunie strijdt voor de belangen van de Amsterdamse student. ASVA biedt je een bijbaan met veel vrijheid waar je relevante ervaring opdoet, bijdraagt aan een goede zaak, en een leuke werksfeer hebt. Ben jij nieuwsgierig naar ASVA en wil jij je voor ons komen inzetten, kijk dan op **WWW.ASVA.NL/VACATURES**.

ASIS AYNAN

Wie is zuster Chantal?

Het boek dat ik nu als uitgever herlees, omdat het aanstaande november in het Nederlands verschijnt, is door Fadhma Amrouche geschreven. Haar volledige naam is Marguerite Fadhma aït Mansour Amrouche, een vrouw wier leven en geschiedenis zeldzaam zijn, en dan druk ik mij graatmager uit.

Ze schreef in 1946 op 64-jarige leeftijd haar autobiografie *Histoire de ma vie* – niet te verwarren met de gelijknamige memoires van Casanova. Zijn naam is synoniem voor vrouwenversierder, Fadhma is heel haar leven één partner trouw gebleven. Casanova en Fadhma hebben wel gemeen dat het leven hen weinig rust heeft geschonken.

Fadhma Amrouche werd rond 1882 geboren in het noordoosten van Algerije. Eigenlijk zou ze nooit de buitenkant van haar moeders buik mogen zien, omdat ze niet binnen het huwelijk werd verwekt. Wie ongetrouwd een kind droeg, werd 's nachts het graanveld ingetrokken en daar geëxecuteerd, met de maan als enige getuige. Met de moord op de draagster van een ongeboren vrucht werd de familie-eer behoed voor publieke schande. Ik heb echt nooit begrepen hoe moord de aantasting van een familienaam tenietdoet. Fadhma werd geboren omdat een Franse soldaat lucht kreeg van de moordplannen – schietende ironie.

Wie ongetrouwd een kind droeg, werd 's nachts geëxecuteerd

Door de honger, het geweld en de dood die voortdurend op de loer lag, werd Fadhma bij de Witte Zusters geplaatst. Toen de hoofdpater een katholieke Algerijn voor haar vond, werd ze gedoopt en een minuut later met hem in de echt verbonden. Ze kreeg de naam Marguerite en daarna haar man.

Het leven dat volgde, had hoofdstukken als migratie, oorlog, tyfus, tuberculose, thuisloos en zelfmoord.

In de autobiografie is er een Hollandse, zuster Chantal. Ze zag hoe Fadhma door moeder-overste tot bloedens toe werd afgeranseld, en de twee werkten samen in het Sint-Eugénie Ziekenhuis in het dorp Aït-Menguellet. Fadhma werd zelfs het petekind van Chantal.

Tijdens het lezen werd ik alsmaar nieuwsgieriger naar de persoon Chantal. Wie was zij, en wat is haar verhaal?

Wie helpt haar geschiedenis vinden? ↙

Geschiedenis leert ons niets, maar haar monsters wel

tekst **Steffi Weber**

De timing had niet beter kunnen zijn. Terwijl de wereld sinds januari behalve naar het Kremlin ook met ingehouden adem naar het Witte Huis kijkt, organiseert het Instituut voor Interdisciplinaire Studies (IIS) in samenwerking met weekblad de Groene Amsterdammer een collegereeks met de titel Gevaarlijke Gekken.

In tien colleges komen acht gekken aan bod van diverse pluimage. Van Poetin en voetbalbestuurder Sepp Blatter tot schrijver Ayn Rand en terroriste Ulrike Meinhof, portretteert steeds een deskundige zijn 'favoriete gek'. De reeks wordt ingeleid en afgesloten door een psychiater. We spraken IIS-directeur Bert de Reuver en presentator Stephan Sanders op het Science Park.

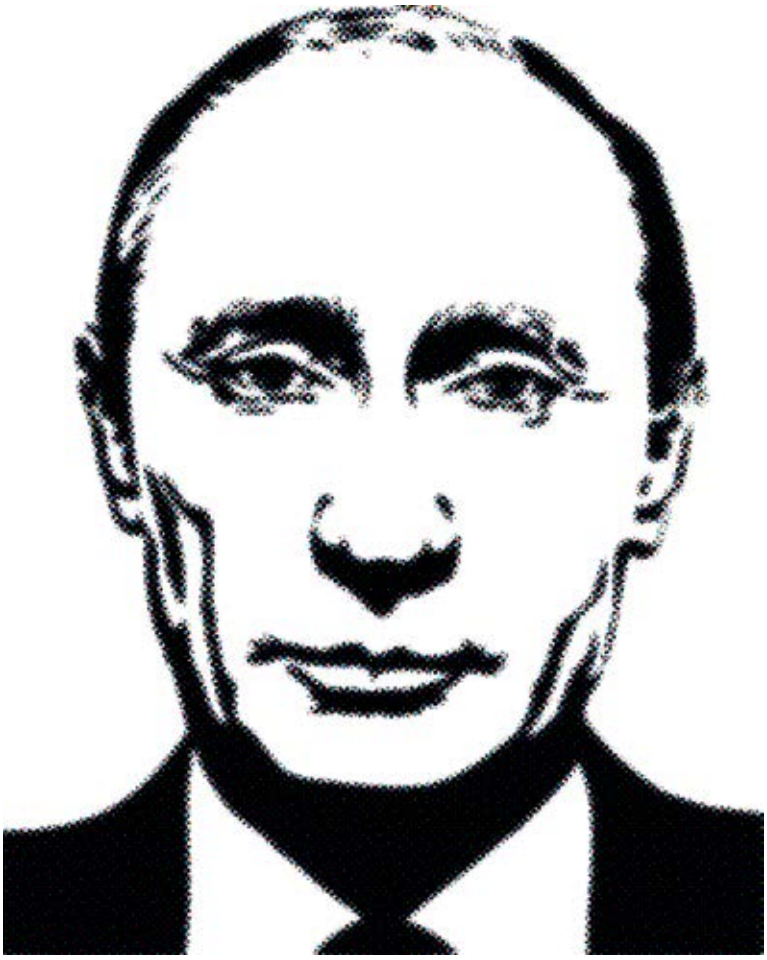
Als we naar het lijstje met 'gekken' kijken, valt vooral op wie er níet op staat…

Stephan Sanders: 'Toen we de reeks planden, was Trump nog niet president. We hebben er wel over nagedacht om hem in de reeks op te nemen, maar ik ben blij dat we het niet hebben gedaan. Hij is onbedoeld de drager geworden van dit programma. Je hoeft hem niet te noemen, iedereen weet precies waar het over gaat.'

Bert de Reuver: 'Er zal ongetwijfeld veel aan hem gerefereerd worden. Trump zweeft als het ware boven de hele serie.'

Waarom een collegereeks over gekken?

De Reuver: 'Ik wilde al lang iets doen met de donkere kant van de geschiedenis en dan het liefst aan de hand van biografieën. Obama zei ooit: '*One voice can change a room, if it can change a room, it can change a city, if it can change a city, it can change a nation, if it can change a nation, it can change the world*'. Hij bedoelde het positief, maar iedere docent weet dat het ook de andere kant op werkt. Je hoeft maar één lastpak te hebben en daar gaat je les. Dus ik dacht: kan één man of vrouw ook de stemming in een groep, een organisatie, een land

illustratie Wikimedia commons

veranderen en zo heel ontwrichtend zijn? Zo kwamen we uit bij gevaarlijke gekken.'

Hoe hebben jullie ze gekozen?

Sanders: 'De functieomschrijving zou zijn: misleidend en ontwrichtend in geopolitieke sfeer of in een tijdsgewricht.'

De Reuver: 'We hebben gelet op spreiding qua ideologie, geslacht en geografie. Het gaat er natuurlijk ook om wat voor jonge studenten interessant is. Hitler zit er niet tussen, die kent iedereen wel, maar weten studenten nog wat de RAF is? Wat de impact was van de RAF in Duitsland maar ook in Nederland, en hoe dat doorwerkt in de huidige tijd? Dat laatste is heel belangrijk. Dit zijn niet zomaar wat personen en dat we dan een luikje opentrekken en daar een bepaald tijdsgewricht zien. Het gaat over de langetermijnprocessen. Als je Trump wilt begrijpen, moet je weten wie Nixon was. Dan zie je dat die tegenstellingen in de Amerikaanse samenleving altijd al hebben bestaan.'

Sanders: 'Wat die lijst ook laat zien is dat de radicalen veel meer met elkaar gemeen hebben dan met andere dingen. Dat extreemlinks en extreemrechts heel erg op elkaar lijken. '

Is het niet gevaarlijk om deze mensen weg te zetten als gekken?

De Reuver: 'In de psychiatrie is het idee van *bad or mad* allang verlaten, men plakt niet zomaar een label op iemand maar kijkt naar de processen. Dat willen wij ook doen. De reeks wordt afgesloten door psychiater Aleksander Korzec. Hij zal ook kijken naar de donkere kant die in ieder mens zit. Iemand is nooit compleet slecht of een gek, er zit altijd wel een mooie kant aan.'

Sanders: 'Al moeten we wel oppletten met het idee dat er in ons allemaal een Hitler zou schuilen. Daar geloof ik absoluut niet in. Iedereen heeft een donker randje, maar het is juist interessant om te zien dat sommige mensen door heel veel barrières breken en uiteindelijk een staat van monsterlijkheid bereiken die voor jou en mij niet is weggelegd.'

De Reuver: 'De mensen in je omgeving moeten je een beetje helpen.'

Sanders: 'Inderdaad, en de tijd moet ook meezitten. Je wordt niet zomaar een Stalin. Een echte Stalin heeft daar heel veel moeite voor gedaan.'

Wat kunnen we van deze gekken leren?

Sanders: 'Niets natuurlijk, de geschiedenis leert ons niets. Maar je kunt wel een vergelijking maken. Trump is geen Hitler, en toch is het verhaal van Hitler wel degelijk relevant om te begrijpen wat er nu gebeurt. Zie het als een decor voor het heden. De geschiedenis herhaalt zich niet, maar het decor kan je wel iets vertellen, en er zijn elementen uit het decor die telkens opnieuw worden gebruikt.'

De Reuver: 'Ik denk dat we mede door Obama in een soort naïef optimisme terecht zijn gekomen. De geschiedenis laat wel zien welke kant het op zou kúnnen gaan. Ze kan fungeren als een soort gevaarlijke herinnering. Ik hoop dat de serie in die zin corrigerend werkt. Want volgens mij onderschatten we de macht en de invloed die slechte of gekke mensen op de geschiedenis of op een land kunnen hebben. In zekere zin is de serie dus ook een pleidooi, een pleidooi voor gematigd pessimisme.' ↙

Studenten en andere geïnteresseerden kunnen zich nog voor enkele colleges inschrijven op iis.uva.nl.

Kamervragen

ARNO PEETERS (27), MASTER GESCHIEDENIS, UvA

Kamer 30m², Carolina MacGillavrylaan
Woont hier sinds maart 2016
Betaalt 500 euro inclusief
Huisgenoten geen
Voordeel 'Vlakbij de sauna van het Universitair Sportcentrum'
Nadeel 'Geen. Ik ben enorm dankbaar dat ik hier mag wonen.'

'Van bijna alles wat ik in mijn kamer heb weet ik wanneer ik het gekocht heb, of gekregen. **Die voorpagina** van *Trouw* is de eerste van na de oorlog. Hij kondigt aan dat NSB'er Anton Mussert is veroordeeld tot de doodstraf. De **wandelstok** is nog van mijn overgrootvader geweest, daar heeft een hertje voor moeten sneuvelen. Dit geweer is een **siermusket**, die hing boven de kachel in het huis waar mijn ouders voor het eerst waren gaan samenwonen. Het musket is trouwens nooit bedoeld om mee te schieten. Die donderbus in de hoek wel. **Donderbussen** werden tot in de negentiende eeuw gebruikt door reizigers, om zich te verdedigen tegen struikrovers: het is een soort vroege versie van de shotgun.

Ik zie mijn kamer als mijn eigen museum en ik gooi dingen weg als ik er geen waarde meer in zie. Kleding bijvoorbeeld. Wat dat betreft ben ik niet materialistisch. Het gaat mij om de herinnering of de emotionele waarde van een voorwerp. Zoals die **Limburgse vlag** boven mijn bed. Ik kocht er twee, een voor een vriend die in Kuala Lumpur woonde, de andere heb ik zelf gehouden. Dat **portret van Nelson Mandela** heb ik besteld in Canada. Ik ben door hem geïntrigeerd omdat hij vijf jaar eerder vrij had kunnen komen maar dit weigerde omdat hij vond dat er nog niet genoeg was gedaan om de apartheid tegen te gaan. Ik heb al moeite om me één dag te concentreren op een doel.' ↙

tekst **Willem van Ewijk** foto **Martijn Gijsbertsen**

Hogeschool van Amsterdam

‘Why fit in when you were born to stand out!’

Sana Talii
Student Fiscaal, Recht en Economie

Inclusie en diversiteit

Wij willen dat onze hogeschool kansen biedt aan álle studenten en medewerkers die zich willen ontwikkelen. Ongeacht hun geaardheid, etnische of culturele achtergrond, overtuiging of eventuele functiebeperking. Een hogeschool waarin verschillen geen belemmering, maar een verrijking vormen voor de manier waarop we met elkaar omgaan.

‘Een inclusieve hogeschool’ noemen we dat. Wat betekent dat in de praktijk? En hoe worden of blijven we dat?

Praat en denk erover mee tijdens de HvA Onderwijsconferentie.

Meer informatie of aanmelden? Kijk op www.hva.nl/onderwijsconferentie

Over de Onderwijsconferentie
De Onderwijsconferentie is een dag van, voor en met HvA-medewerkers. Het is een dag om elkaar te ontmoeten, én een dag om onze kennis over een actueel onderwijsthema te delen en vergroten.

‘De Onderwijsconferentie geeft mij het gevoel dat ik écht deel uitmaak van de HvA.’

Bram van der Kruk
Informatiemanager Dienst Studentenzaken

Wat is jouw ID?
Inclusie en diversiteit

HvA Onderwijsconferentie

Dinsdag 4 april 2017

Meld je aan!

‘Expertise delen over actuele thema's en elkaar inspireren. Dat is waarom ik erbij ben.’

Eldrid Bringmann
Directeur Onderwijs en Onderzoek

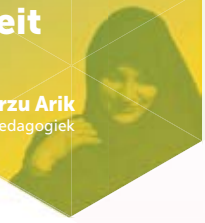
‘Recht doen aan diversiteit begint met oprechte belangstelling. Wie zit er in de klas?’

Suzanne Okkes
Media, Informatie en Communicatie
Docent

‘De schoonheid van de wereld vind je in de diversiteit van de mensen.’

Arzu Arik
Student Pedagogiek

‘Amterdam is de meest diverse stad van de wereld, dat vind ik iets om trots op te zijn.’

Vincent Zijlstra
Human Resource Management
Docent

Ochtendprogramma
DeLaMar Theater

Een gevarieerd programma met lezingen, muziek, interviews, lunch en de Docent van het Jaar Verkiezing.

Middagprogramma
Amstelcampus, Kohnstammhuis

Je kunt kiezen uit meer dan 25 workshops, masterclasses, dialoogsessies en een film.

hva.nl/onderwijsconferentie

POLITIEK IS MEER DAN WILDERS

tekst **Addie Schulte**
foto's **Daniël Rommens**

Alarmisme over de staat van de Nederlandse democratie of de opkomst van Wilders is misplaatst, vinden de net benoemde UvA-hoogleraren politicologie Tom van der Meer en Sarah de Lange. Ze hopen op meer politieke vergezichten en nuance – welke uitslag de Tweede Kamerverkiezingen deze week ook hebben.

Tom van der Meer trok de afgelopen maanden de aandacht met de boodschap dat de democratie wel tegen een stootje kan, en Sarah de Lange gaf in binnen- en buitenlandse media stevige maar genuanceerde analyses van het fenomeen-Wilders. Zo manifesteerden ze zich als twee opvallende nieuwe stemmen in het circuit van de politieke duiding.

De twee politicologen kwamen elkaar sinds hun studie in Leiden steeds weer tegen en werkten regelmatig samen. Ze werden vorig jaar november tegelijkertijd benoemd tot hoogleraar. Een van hun gezamenlijke activiteiten is college geven aan eerstejaars studenten politicologie om hen de grondbeginselen van de politiek uit te leggen. En dat doen ze eigenlijk ook aan het publiek in binnen- en buitenland.

Politieke ongeletterdheid

Zo lijken ze als een soort docenten van de natie op te treden, in tijden

Sarah de Lange EN **Tom van der Meer**
ZIJN NAAST POLITIEK UITLEGGEN, ZICH OOK GAAN UITSPREKEN.

Tom van der Meer: 'De campagne was niet saai'

van wijdverbreide politieke ongeletterdheid. Om die suggestie moeten ze een beetje lachen. Kennis delen is belangrijk, maar ze doen meer dan uitleggen. Van der Meer: 'Ik ben me meer gaan uitspreken. Maar bij het toetsen van argumenten en delen van kennis voel ik me meer senang dan bij het geven van advies. Hoe meer dat advies gebaseerd kan zijn op wetenschappelijke analyses, hoe makkelijker dat voor mij is.'

De Lange: 'Als wetenschapper zie ik mijn rol als het vertalen van wetenschappelijke inzichten naar inzichten die relevant zijn voor de samenleving. Laten zien wat we weten over de vragen die mensen zich stellen. Dat is kennisgedreven, en ik probeer dan politieke discussies uit de weg te gaan.'

Van der Meer maakt in zijn pamflet *Niet de kiezer is gek* korte metten met het doemdenken over de Nederlandse democratie: 'Ik wil vooral argumenten toetsen. Er worden allerlei dingen gezegd over de staat van de democratie, over populisme en dergelijke. Er zijn heel veel analyses over gemaakt, dus we kunnen dit duiden.'

Zo komt hij tot de conclusie dat allerlei voorstellen voor ingrijpende veranderingen in het politieke systeem schijnoplossingen zijn. Kiesdrempels hebben bijvoorbeeld geen gunstig effect. Als ze laag zijn, zal het aantal partijen in de Kamer amper verminderen. En als ze hoog zijn, zullen minder mensen zich vertegenwoordigd voelen.

Over referenda is hij genuanceerd: het zijn geen wondermiddelen voor de democratie, ook niet de ondermijning ervan, maar kunnen een nuttige aanvulling zijn. Wilde ideeën als het aanwijzen van volksvertegenwoordigers via loting bestrijdt hij met argumenten: onderzoek wijst uit dat dit juist leidt tot een minder goede afspiegeling van de bevolking. Een beetje meer vertrouwen in de gewone kiezer, dat mag wel, is zijn boodschap.

TOM VAN DER MEER

1980 Geboren in Delft
1998-2003 Studie geschiedenis en politicologie, Universiteit Leiden
2004-2009 Promotie sociologie, Radboud Universiteit Nijmegen
2008-2009 onderzoeker Sociaal en Cultureel Planbureau
2010-heden Onderzoeker en docent politicologie UvA
2013 Universitair Hoofddocent
2013 Oprichting blog Stukroodvlees
2016 Hoogleraar politicologie
2016 Lid adviesraad ProDemos
2017 Publicatie *Niet de Kiezer is gek*
2017-2018 Lid Staatscommissie parlementair stelsel

Wedstrijdjournalistiek

De media die het politieke bedrijf verslaan ontkomen ook niet aan kritiek. Zo spreekt Van der Meer tegen dat er in de verkiezingscampagne weinig gebeurde, zoals de afgelopen weken vaak te horen en te lezen was. 'De campagne was niet saai. De klacht dat er geen *gamechanger* of tweestrijd was, komt van politieke journalisten. Die doen aan wedstrijdjournalistiek. Politiek wordt daarmee gereduceerd tot een vraag die hier niet zo relevant is: wie de grootste wordt. Het is hier niet Amerika of Engeland, de grootste partij krijgt niet automatisch de macht.'

Volgens Van der Meer was de campagne tamelijk inhoudelijk, al bleef dat vooral bij het uitventen van afzonderlijke voorstellen. 'Je zou de partijen kunnen vragen om meer vergezichten te bieden in plaats van te blijven steken in de opsomming van losse punten.'

Maar het belangrijkste van deze campagne was dat Nederland erachter kwam hoe genivelleerd het politieke speelveld is geworden. 'We kunnen er niet meer omheen dat er geen partijen meer zijn die boven de andere uitsteken, en dat er veel middelgrote partijen zijn.'

De tijden dat een partij meer dan vijftig zetels had in de Tweede Kamer lijken voorbij. En die grotere gelijkheid, daar moeten politici en media meer leren omgaan. Het leidde tot allerlei discussies, bijvoorbeeld over wie aan welk debat mocht meedoen.

Strategisch stemmen

De Lange vond dat storend, het leidde van de inhoud af. 'De manier waarop de grote debatten zijn vormgegeven, de thema's, formats

Sarah de Lange: 'Voor buitenlandse journalisten is Nederland proeftuin'

en stellingen, hielpen niet bij het overdragen van kennis.'

Het uitblijven van een tweestrijd leidt ertoe dat mensen eerder de partij van hun eerste voorkeur kiezen, en niet 'strategisch' stemmen op een andere partij, zegt Van der Meer. Dat is weer een teken dat de kiezer is gaan kiezen, zoals Van der Meer in *Niet de kiezer is gek* betoogt. Dat deze grotere flexibiliteit van de kiezer leidt tot meer en meer gelijkwaardige partijen in de Kamer, dat is dan maar zo.

Als er een crisis is, is het die van de partijen die gewend waren aan de macht en die zichzelf nu zien terugvallen tot het niveau van een middenmoter, zegt Van der Meer. 'Het probleem is dat die partijen aanhang verliezen, maar blijven vasthouden aan de oude spelregels, bijvoorbeeld bij het verdelen van openbare functies.'

Het commentaar van Sarah de Lange was de afgelopen weken onder andere in *The New York Times, De Morgen, The Atlantic* en de Argentijnse krant *La Nación* te lezen. Het ging steeds over Wilders. 'In het buitenland was de belangstelling voor Wilders ongelooflijk groot. Er is minder aandacht voor andere thema's als de teloorgang van de sociaaldemocratie. Buitenlandse journalisten zien Nederland als proeftuin voor de verkiezingen later dit jaar in Frankrijk en Duitsland. Zijn populariteit wordt gezien als weer een manifestatie van een nieuwe vorm van nationalisme in de westerse wereld. Voor Amerikanen is hij een soort Trump, en is hij interessant vanwege zijn contacten in conservatieve kringen in de VS. Voor Britten is hij interessant door Nexit. Dus die belangstelling is goed verklaarbaar.'

Anti-Wildershoogleraar

In haar proefschrift benadrukte De Lange de overeenkomsten tussen radicaal rechtse populistische en andere partijen. Maar bij haar benoeming werd ze op Geenstijl aangeduid als 'anti-Wildershoogleraar'. 'Dat ben ik zeker niet.'

SARAH DE LANGE

1981 Geboren in Middelburg
1999-2004 Studie politicologie, Universiteit Leiden
2008 Promotie op radicaal rechts populisme in regeringen in West-Europa, Universiteit Antwerpen
2008-2009 Fellow bij het European University Institute, Florence
2008-heden Onderzoeker en docent politicologie UvA
2014 Universitair Hoofddocent
2016-heden lid Adviesraad Prodemos
2016 J.M. den Uyl-hoogleraar

De inhoud van het wetenschappelijk werk is niet altijd doorslaggevend voor het publieke oordeel over de wetenschapper, merkt ze vaker. 'Als ik bij de VARA zit, is er een deel van het publiek dat a priori veronderstelt dat ik ga vertellen dat de PVV slecht is. Dat is wel een lastige positie voor wetenschappers, omdat er veel duiding is, onafhankelijk van de inhoud van wat je zegt. Alleen al omdat we van de UvA zijn. Dat heeft ook een connotatie. Daarom slaag je er niet altijd in je inhoudelijke boodschap voor het voetlicht te krijgen op de manier die je graag zou willen.'

Het kan ook de andere kant op werken. Van der Meer: 'Net zo goed wordt gezegd dat politicologen de PVV steunen omdat hun conclusies in het voordeel zouden zijn van die partij. Bijvoorbeeld als je beweert, wat ik ook wel heb gedaan, dat populistische partijen het wantrouwen tegen de politiek juist kanaliseren binnen het systeem.'

De Lange: 'Op basis van het overzicht dat ik presenteer vindt de ene persoon dat ik een antifascist ben en de ander dat ik de radicaal rechtspopulistische partijen aan het legitimeren ben. Dat is heel grappig om te zien.'

Hoewel De Lange een nuchtere analyse van de PVV wil geven en grote woorden als 'fascisme' niet behulpzaam vindt, ziet ze wel degelijk risico's aan het populisme. De Lange: 'Er is een punt waar voor mij persoonlijke stellingname gelegitimeerd is, en dat is alles wat raakt aan de verdediging van de liberale democratie. Bij aantasting van de liberale democratie hebben we als politicologen de taak dat te constateren en er een uitspraak over te doen. Anders is die liberale democratie vogelvrij. In mijn visie bedreigt het populisme de

liberale democratie, ik moet daar de laatste tijd steeds vaker een uitspraak over doen.'

Homogeen volk

Van der Meer is iets minder uitgesproken. 'Het is geen toeval dat mijn boekje zich primair richt tegen het idee van de crisis in de democratie. Ik zou zo'n boekje nooit schrijven over een specifieke partij. Ik ga niet het debat in over populistische partijen.'

Onderschrijft hij de stelling van Sarah de Lange dat populisme de liberale democratie bedreigt? Van der Meer, behoedzaam: 'De discussie over populisme raakt aan de discussie over liberale democratie. Er wordt vaak gezegd dat populistische partijen on- of antidemocratisch zouden zijn, dat valt flink te nuanceren. Omdat er verschillende opvattingen van democratie bestaan. Voor sommigen is democratie het principe van meerderheidsbesluiten, anderen wijzen op minderheidsrechten.'

De Lange: 'Als je een hele procedurele opvatting van democratie hebt, zijn populisten in veel gevallen de ultieme democraten. Maar dat is voor mij als politicoloog een te nauwe opvatting van democratie. Bij minderheidsrechten is er een inherente spanning – ik zeg niet gevaar – tussen populisme en liberale democratie. Het uitgangspunt van populisten dat er een homogeen volk bestaat, staat op gespannen voet met het idee dat je minderheidsrechten beschermt.'

Verschuiving op links

Er is meer in de politiek dan Wilders. De Lange ziet ook op de linkerflank belangrijke verschuivingen. 'Daar krijg je eindelijk dezelfde verschuiving die eerder op rechts te zien was. Kiezers gaan van traditionele partijen naar kosmopolitische, libertaire partijen. Zoals kiezers op rechts bijvoorbeeld van CDA naar VVD gingen. GroenLinks en D66 komen nu duidelijker naar voren als alternatief voor voormalige PvdA-kiezers, die zich niet herkennen in de huidige koers en die vinden dat er te weinig aandacht is voor nieuwe vraagstukken. Bij die koers van de PvdA horen bijvoorbeeld de stevige uitspraken van Lodewijk Asscher over vluchtelingen en arbeidsmigratie. Kosmopolitische hoogopgeleide kiezers hebben veel andere opties.'

Heeft De Lange, die zich in haar onderzoek gaat richten op de sociaaldemocratie, nog een advies voor de PvdA? 'Voor de PvdA is het risicovol om te gaan regeren. We weten uit onderzoek dat kleine partijen die meeregeren groot verlies kunnen lijden. Datzelfde risico geldt voor GroenLinks, als het gaat regeren met twee grotere partijen.' ↙

SARAH DE LANGE

Sarah de Lange bekleedt sinds november de J.M. Den Uyl-leerstoel, ingesteld door de Wiardi Beckman-stichting (WBS), het wetenschappelijk bureau van de PvdA. Die leerstoel bestaat sinds 1988 en werd onder andere door de PvdA-coryfeeën Jan Pronk en Ed van Thijn bekleed. Directe voorganger van De Lange was de Belgische oud-minister Frank Vandenbroucke. De Lange is de eerste Den Uyl-hoogleraar zonder voorafgaande politieke of ambtelijke carrière.

Bevestigt zo'n leerstoel het beeld van de linkse UvA niet heel erg? De Lange: 'Nee. De andere bijzonder hoogleraar aan de afdeling Politicologie is Geert-Jan Knoops, de advocaat van Geert Wilders. Ik denk dat we het goed verdeeld hebben. De WBS faciliteert onderzoek naar de sociaaldemocratie, maar ik heb daar verder geen band mee. Ik ben aangesteld door de UvA, publiceer in wetenschappelijke tijdschriften. Ik heb een functioneringsgesprek met de UvA.'

De Lange voelt geen enkele beperking. 'Het enige wat degene die de leerstoel heeft ingesteld regelt, is de financiering. Het is zelfs niet de leerstoel in de sociaal-democratie, maar in het democratisch socialisme. Dat is nog breder. Ik wil me bijvoorbeeld graag richten op sociaal-populistische partijen, zoals de SP en Podemos.'

TOM VAN DER MEER

Tom van der Meer maakt sinds kort deel uit van de staatscommissie die gaat onderzoeken of er veranderingen nodig zijn in de parlementaire democratie. Het is sinds het begin van de jaren zeventig zeker de vijfde commissie of conventie die een onderzoek doet naar het politieke stelsel. Volgens een artikel op de blog Stukroodvlees levert dat 'dikke rapporten en vrij weinig veranderingen' op.

De commissie waar Van der Meer deel van uitmaakt staat onder leiding van VVD-veteraan Johan Remkes. Verder zitten er oud-senatoren in van de PvdA, VVD, D66, SP en ChristenUnie. Naast Van der Meer vertegenwoordigt parlementair historica Carla van Baalen de wetenschap.

Betekent deze samenstelling dat er geen revolutionaire aanbevelingen te verwachten zijn? Dat staat volgens Van der Meer niet vast. Maar hij waarschuwt wel tegen het gevaar 'het kind met het badwater weg te gooien'.

UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM

Wat vind jij belangrijk aan de nieuwe Universiteitsbibliotheek Binnenstadscampus?

Van 16 maart t/m 13 april raadpleegt de UvA alle medewerkers en studenten over de locatiekeuze en de invulling van de nieuwe Universiteitsbibliotheek (UB) op de Binnenstadscampus. De nieuwe UB is er immers voor de gehele academische gemeenschap! Wat heeft jouw voorkeur?

Doe mee aan de raadpleging!

www.campus.uva.nl/binnenstad

UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM 3 8 5

Amsterdamlezingen 2017:

UNIVERSITEIT IN DE METROPOOL VAN MORGEN

De Amsterdamlezingen 2017 kijken vooruit naar de stad van de toekomst. Is de universiteit dè motor voor de metropool van morgen? Zijn wetenschappers echt in staat onze toekomst te voorspellen? Blijft onze economie stabiel? Wat gaat er veranderen in onze gezondheidszorg? En wie zijn eigenlijk de Amsterdammers van morgen? Verschillende hoogleraren werpen vanuit hun discipline een blik op het Amsterdam van de toekomst. Kijk mee!

Tijd en locatie
20.00 - 21.30 (inloop vanaf 19.30) in de Theaterzaal van CREA.
Nieuwe Achtergracht 170, 1018 WV Amsterdam.

Aanmelden via www.uva.nl/amsterdamlezingen.
Toegang is gratis maar aanmelden is noodzakelijk vanwege het beperkte aantal plaatsen.

Kom luisteren en discussieer mee!

Programma

PASSED

Dinsdag 7 maart
Leo Lucassen
Het DNA van Amsterdam: migratie in de spiegel van de tijd.

Dinsdag 21 maart
Remieg Aerts
Hoogleraar Politieke Geschiedenis.

Dinsdag 28 maart
Anita Hardon
Caring from below: naar nieuwe modellen voor sociale zorg.

Dinsdag 11 april
Huub Dijstelbloem
De publieke verbeelding van de stad: de rol van de universiteit.

Objectief *Zieltjes winnen op de campus*

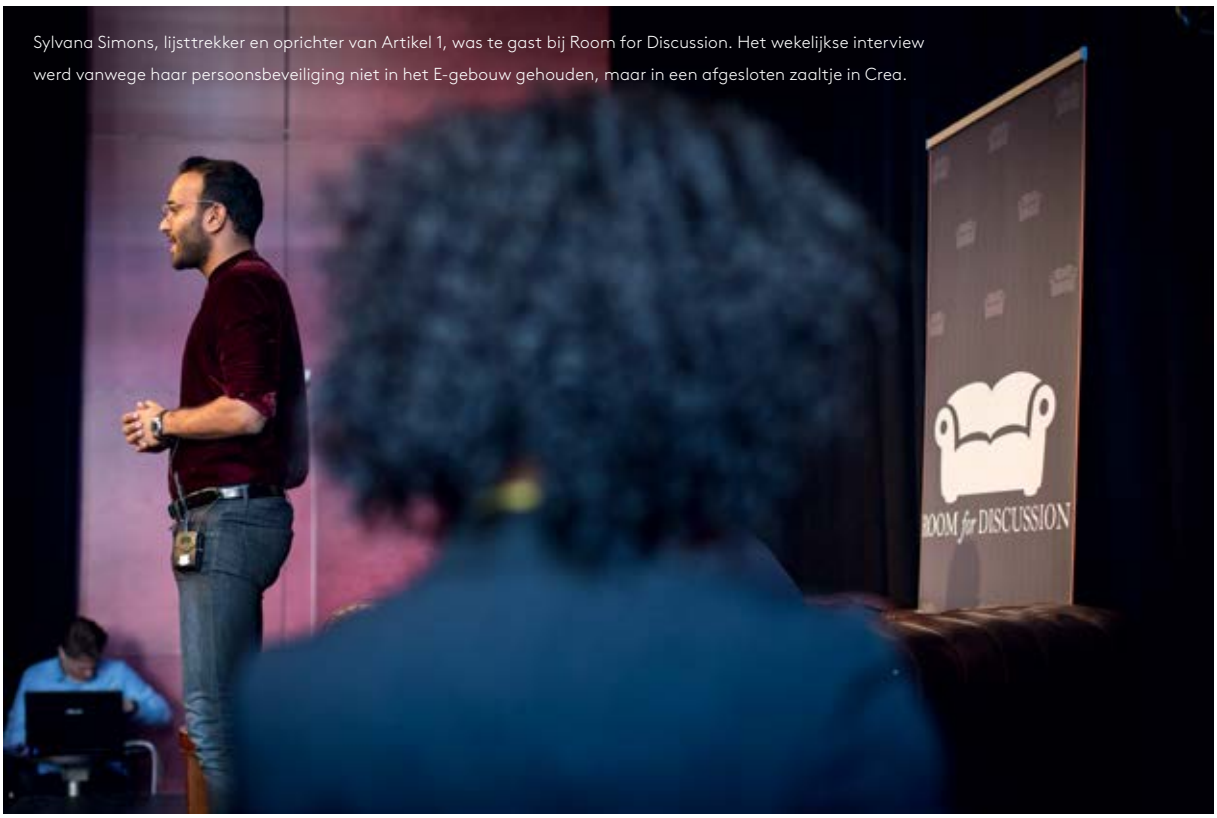
PvdA-lijsttrekker Lodewijk Asscher werd in Crea overvallen door Asva-bestuurders voor hun campagne om studenten naar de stembus te krijgen. Hij was daar voor een campagneoverleg met prominente partijleden.

Jongerenorganisatie Rood voerde samen met de SP actie op het Roeterseiland met trommels, vlaggen en confetti. De planning was misschien wat ongelukkig, want er waren nauwelijks studenten om het te aanschouwen.

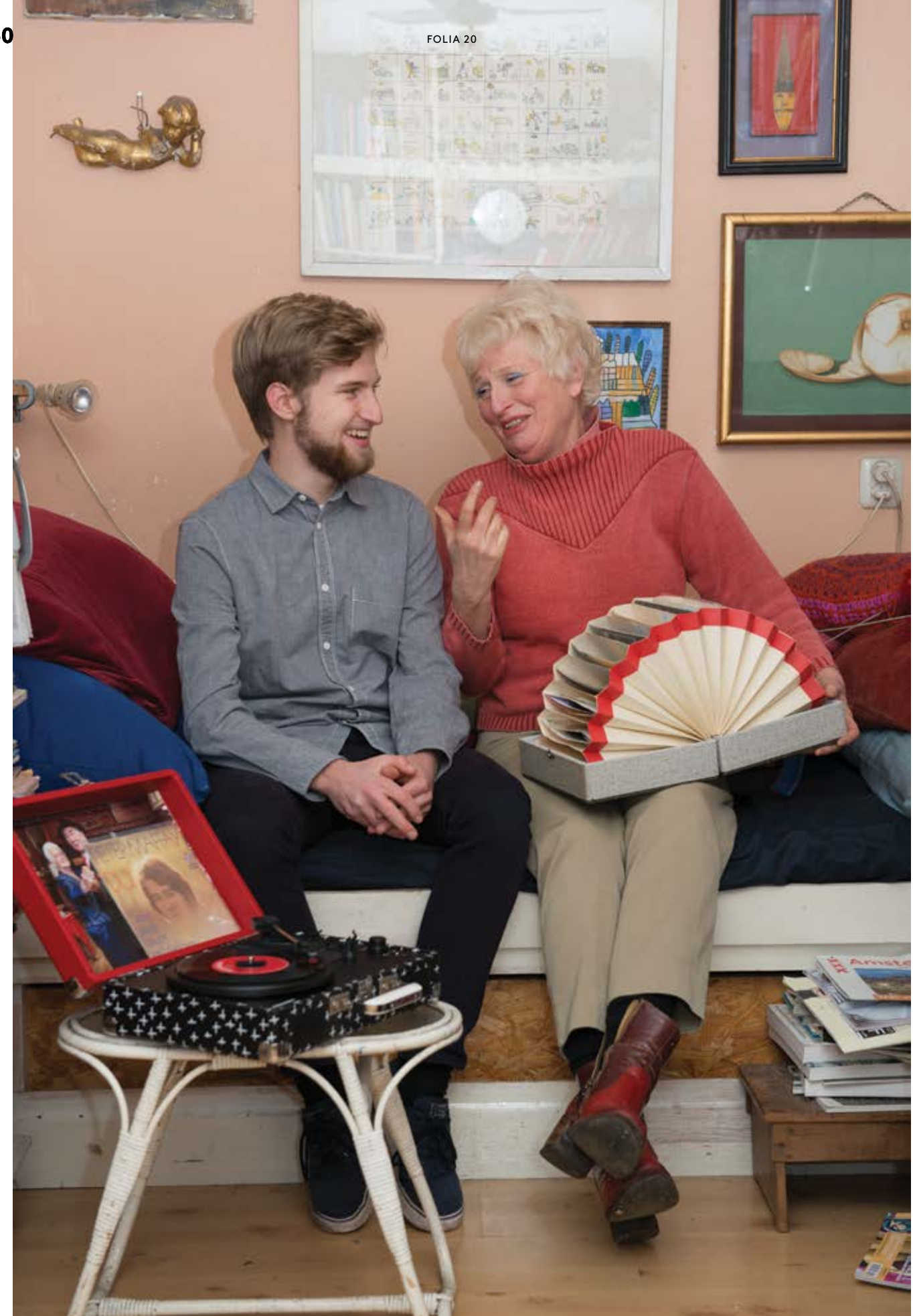

Zes vooraanstaande kandidaten van de grootste partijen in de Tweede Kamer kwamen debatteren bij debatcentrum Floor op de Hogeschool van Amsterdam.

Sylvana Simons, lijsttrekker en oprichter van Artikel 1, was te gast bij Room for Discussion. Het wekelijkse interview werd vanwege haar persoonsbeveiliging niet in het E-gebouw gehouden, maar in een afgesloten zaaltje in Crea.

tekst en foto's **Daniël Rommens**

Steunstudent

Vrijwilligers luisteren, begeleiden, regelen en dansen de foxtrot

tekst **Carlijn Schepers**
foto's **Vera Duivenvoorden**

Het lijkt moeilijk voor te stellen, maar er zijn studenten die naast colleges, essaydeadlines, blokken voor tentamens, sporten, feestjes en verplichte familiebezoekjes nog tijd vinden voor vrijwilligerswerk. Toch staat een legertje studenten klaar voor hun medemens: aan de telefoon, achter de draaitafel of naast het sterfbed.

Vincent Roest (20, Amsterdam University College)

draait plaatjes met eenzame ouderen

Voor Vincent het doorheeft is Wil opgesprongen en staat ze te swingen in de woonkamer. Vincent weet even niet wat hij moet doen. Zo'n danser is hij niet. 'Wil zei: "Ah joh, wat maakt dat toch uit! Wie is hier nou?" Dus toen ging ik ook maar een beetje ongemakkelijk naast haar staan bewegen. Vervolgens heeft ze me wel meteen de basisbeginselen van de foxtrot geleerd.'

Eigenlijk zocht Vincent een maatschappelijke stage toen hij aanklopte bij VIIA, het uitzendbureau voor vrijwilligerskrachten in Oost. 'Maar toen ik vertelde over mijn platenverzameling sloegen ze daar meteen op aan. "Dan hebben we een perfecte stage voor je!"' Zo kwam hij in contact met het Danspaleis. Nu draait de student plaatjes met eenzame ouderen, en kwam zo terecht bij de 83-jarige Wil: naast het project 'Een praatje en een plaatje' organiseren ze namelijk ook dansmiddagen voor ouderen in een sociaal isolement. Ondertussen vindt Vincent een andere stage voor zijn opleiding en besluit hij dit als vrijwilligerswerk te gaan doen.

'Ik had verwacht dat we het vooral zouden hebben over aquajoggen en zo'

Na een kennismaking wordt hij gekoppeld aan Wil. 'Ik maakte een afspraak en ging met mijn koffertje met een platenspeler en platen naar haar toe. Ze was door de intercom al enthousiast. "Goedemorgen, Vincent! Het is de 7e etage, linkerlift." Boven had ze haar deur al geopend en begroette ze me weer zo vrolijk; zwaaiend met een brede glimlach.' Vincents jas wordt aangenomen en binnen staan stroopwafels, chocola en allerlei soorten drinken op hem te wachten. 'Om het half uur vroeg ze me: heb je wel goed gegeten? Zoals oma's wel vaker doen, zo leuk.'

Het was helemaal geen ongemakkelijke eerste ontmoeting. 'Wil praatte honderduit en vroeg mij ook van alles.' Na anderhalf uur gekletst te hebben, stelt Vincent voor zijn koffertje erbij te pakken. 'Ik ben natuurlijk ook gekomen om plaatjes te draaien, zei ik.' En zo komen ze aan het dansen. 'Althans, zij danste, ik heb vooral vals meegezongen. Dat is minder oncomfortabel voor mij.' Elvis, Julio Iglesias, Shirley Bessey; allemaal komen ze langs. Het koffertje dat Vincent heeft meegenomen heet 'Donna' en bevat vooral ballroommuziek. 'Toen vond Wil het wel weer genoeg en gingen we weer zitten praten. Natuurlijk kreeg ik nog een stroopwafel. Volgens mij heb ik nog nooit zoveel gegeten in drie uur,' zegt Vincent lachend.

Maar er wordt niet alleen gedanst en gezongen. Ze praten ook over Wils leven, dat veel tegenslagen heeft gekend. 'Haar familie heeft de nodige problemen, waardoor zij er meer voor hen is dan andersom. Ze wil zichzelf niet eenzaam noemen, maar ze heeft zich er wel bij neergelegd dat ze vaak alleen is. Daarom gaf ze zich op voor dit project.' Wil vertelt ook dat ze het jammer vindt dat ze niet meer kan stijldansen zoals vroeger. Daarop besluiten ze samen naar de dansmiddag te gaan die binnenkort door het Danspaleis wordt georganiseerd. 'Ook al ben ik heel houterig en sta ik waarschijnlijk vooral aan de zijkant.'

Vincent had niet verwacht dat hij meteen zo'n vertrouwensband zou krijgen met Wil. 'We praatten de eerste keer ook meteen over best heftige dingen, zoals de dood en euthanasie. Ik had verwacht dat we het vooral zouden hebben over haar hobby's, aquajoggen en zo. Maar ik vond dat helemaal niet vervelend. Het is goed voor je ontwikkeling om je te verplaatsen in het leven van een ander, die dingen meemaakt die jij je lastig kan voorstellen.'

Vincent zou dit vrijwilligerswerk zeker aan andere studenten aanraden. 'Je komt in contact met mensen die

je normaal nooit zou spreken. Het zal je nog verbazen hoeveel dezelfde interesses je kunt hebben. Bovendien kan je met weinig moeite veel voor een ander doen.' Studenten die zeggen geen tijd te hebben voor vrijwilligerswerk gelooft Vincent niet. 'Ik kan me niet voorstellen dat er iemand is op deze wereld die niet anderhalf uur per week kan vrijmaken.'

Fenne Sinnige (23, algemene sociale wetenschappen UvA)

is maatje van een slachtoffer van mensenhandel

'Gerlee sprak geen Engels of Nederlands. Onze eerste ontmoeting was wat onwennig. De begeleider van de Regenboog was erbij, een Mongoolse tolk aan de telefoon moest alles vertalen. Onze eerste afspraak was ook nog steeds een beetje gek, omdat we niet echt konden communiceren. Maar met handen en voeten ging het aardig.' Fenne helpt Gerlee uit Mongolië, die slachtoffer is geworden van mensenhandel. 'Ze zocht iemand bij wie ze zichzelf kon zijn en even niet hoefde na te denken of te praten over wat haar allemaal is overkomen.'

Fenne begeleidt Gerlee al meer dan een jaar. Ze zien elkaar ongeveer elke week. 'We doen leuke dingen, ik help haar met haar Nederlands, laat haar de stad zien. Ze vindt het zelf nog een beetje eng alleen Amsterdam in te gaan.' Ze gaan bijvoorbeeld zwemmen, omdat Gerlee aangeeft dat leuk te vinden. Dus spreken ze af in het Marnixbad. 'Gingen we in het diepe bad, begon ze ineens te spartelen. Bleek dat ze helemaal niet kon zwemmen! Terwijl ze zei van wel. Toen voelde ik me wel even een slechte "moeder". Gelukkig lachte ze er zelf hard om.'

Ze ontdekte dit vrijwilligerswerk door de fietstassen van vrijwilligersorganisatie De Regenboog die ze overal in de stad ziet. 'Ik koos voor project 2fortrust, omdat de maatschappij neerkijkt op slachtoffers van mensenhandel. Die vrouwen worden als zwak gezien en minder serieus genomen. Dat zat me altijd al dwars. Over slachtoffers van mensenhandel bestaan net als over bijvoorbeeld vluchtelingen veel vooroordelen. "O, wat heftig. Hoe begeleid je zo iemand?" zeggen anderen tegen me. Maar het zijn mensen, net als wij. Ze zijn ook soms boos, worden ook verliefd, alleen zijn ze helaas in de verkeerde situatie terechtgekomen.'

Hoewel Gerlee weleens vertelt dat ze last heeft van woedeaanvallen – 'Dan is haar mobiel bijvoorbeeld kapot doordat ze ermee heeft gegooid' – praten ze niet over wat haar is overkomen. 'Dat wil ze liever niet en daar heeft ze bovendien een psycholoog en mentor voor. Het enige wat ik weet is dat ze slachtoffer is geworden van mensenhandel. Ze was wel een aantal jaren in Amsterdam, dus waarschijnlijk heeft ze hier in de prostitutie gewerkt. Nu woont ze in de mensenhandelopvang. Gerlees asielprocedure loopt nog. Ze zijn op zoek naar haar handelaren. Als ze die niet vinden, is het niet zeker dat ze in Nederland mag blijven, omdat er dan misschien helemaal geen proces komt. Ik zou het erg vinden als ze terug moet naar Mongolië. Daar heeft ze namelijk niemand meer, omdat haar familie haar heeft verstoten.'

'Gingen we in het diepe, bleek dat ze helemaal niet kon zwemmen'

Fenne ziet haar vrijwilligerswerk als een win-winsituatie. 'Ik help haar en zij geeft mij energie. Het is mooi om te zien dat iemand die zoveel heeft meegemaakt toch zo positief en open is en sterk in haar schoenen staat.' Ze vindt vrijwilligerswerk doen als student sowieso waardevol. 'Zeker als je aan de universiteit studeert; dan is je studie heel theoretisch. Ik leer bij sociale wetenschappen veel over conflicten en groepen in de samenleving, maar ik ga helemaal niet met deze mensen om. Door vrijwilligerswerk kan je je kring van hoogopgeleide mensen verbreden en praktijkervaring opdoen. Bovendien: wat voor jou maar een beetje tijd kost, kan voor een ander veel betekenen.'

Rick Waij (29, psychologie UvA)

helpt (ex-)gedetineerden

De eerste ontmoeting met een gedetineerde vindt Rick best spannend. ‘Ik weet vooraf niet hoe iemand is en of ik degene wel kan helpen.’ Rick doet vrijwilligerswerk met als doel gedetineerden en ex-gedetineerden de regie weer terug in handen te geven. ‘Ik help ze met praktische zaken als schulden aflossen, werk zoeken en administratieve zaken.’ Hij werkt bij vrijwilligersorganisatie Humanitas voor het project ‘Een nieuwe start’ zowel met ex-gevangenen als met gedetineerden in het Binnen Ric, het re-integratiecentrum in de gevangenis in Zaandam. ‘Ik vind het fijn mensen te helpen en het is ook goed om praktijkervaring op te doen. Ik wil de klinisch-psychologische kant op, dus zo kan ik nu al oefenen met hoe ik iemand met problemen het beste kan begeleiden.’

Bij het Binnen Ric helpt Rick mensen die nog vastzitten.

‘Je kunt beter niet vertellen waar je uitgaat’

Een of twee keer per week draait hij daar een soort spreekuur, waar gedetineerden bij hem langskomen met hulpvragen, meestal over wonen, werken, schulden en sociale omstandigheden. Daarnaast begeleidt hij ex-gevangenen hun leven weer op te pakken. Hiervoor wordt hij voor langere tijd als coach gekoppeld aan iemand. ‘Het idee is ze te ondersteunen en te helpen bij zaken die ze moeten regelen, maar het niet zelf voor ze te doen. Je bent geen hulpverlener. Je moet ze leren hun problemen zelf op te lossen.’

Rick hoort niet wat het delict is waarvoor iemand vast zit of heeft gezeten, behalve als dat belangrijk is voor wat hij moet regelen. ‘Ik kan bijvoorbeeld iemand die is opgepakt voor rijden onder invloed niet laten solliciteren bij een taxibedrijf. Of een zedendelinquent laten wonen naast een basisschool. Maar als het verder voor mij niet van belang is, hebben we het er niet over.’

Rick doet het vrijwilligerswerk met plezier, ondanks de soms best lastige doelgroep. ‘Een groot deel is laks, heeft geen langetermijnplanning en komt soms niet opdagen. Dat is vervelend, omdat je wel je vrije tijd erin stopt. Het is dus belangrijk dat je het je niet te veel aantrekt.’ Hij merkt ook veel frustratie bij zijn cliënten en dat begrijpt hij soms wel. ‘Veel van hen worden van het kastje naar de muur gestuurd. Niet zo gek dat ze dan soms een woede-uitbarsting krijgen aan de telefoon. Dan is het aan mij met ze te praten over hoe ze het kunnen oplossen en rustig kunnen blijven.’

Aan de ene kant bouwt Rick een band met zijn cliënten op. ‘Je vecht samen voor oplossingen en dan leer je een persoon goed kennen.’ Aan de andere kant stelt hij zich terughoudend op. ‘Je moet wel je grenzen aangeven. Beter vertel je bijvoorbeeld niet alles over jezelf: waar je het weekend uitgaat, waar je woont, je achternaam, je e-mailadres. Dat soort dingen. Ook al vragen ze daar soms wel naar.’

Rick is het niet eens met mensen die zeggen dat het de eigen schuld is van gedetineerden, dat ze zichzelf in de problemen hebben geholpen. ‘Sommigen hebben gewoon één misstap gemaakt en het is niet altijd even gemakkelijk weer op te krabbelen. Zeker als je niets hebt, val je gemakkelijk weer terug. Dan is het echt niet van: we leven in een land waar iedereen kansen krijgt, je moet ze alleen grijpen. Daarom doe ik dit vrijwilligerswerk, om mensen weer op weg te helpen nadat ze een stomme fout hebben gemaakt.’

Saskia van Hengel (35, verpleegkunde HvA)

begeleidt mensen in hun laatste levensfase

Haar oma wilde graag thuis sterven, maar dat kon niet door een gebrek aan zorgpersoneel. ‘Dus stierf ze ongewild in het verzorgingstehuis.’ Zo kreeg Saskia het idee als vrijwilliger mensen te begeleiden in hun laatste levensfase. Niet de meest voor de hand liggende keus voor vrijwilligerswerk. ‘Ik hoop dat door mijn hulp anderen wél thuis kunnen sterven als ze dit

wensen.' Als Saskia vertelt wat ze doet, zeggen anderen vaak hoe heftig ze dat lijkt, maar zij ziet dat anders. 'Het klinkt misschien raar, maar het is prachtig. Het laat je emotioneel groeien. Eigenlijk zou iedereen eens iemand vlak voor zijn dood moeten begeleiden. Al is het alleen maar om over het leven te leren.'

Saskia doet het vrijwilligerswerk bij centrum voor mantelzorg Markant, dat vooral sociale ondersteuning biedt aan mensen die weten dat hun einde nabij is. Vaak worden zij opgevangen door mantelzorgers, familie en vrienden. Maar niet iedereen heeft die om zich heen; dan springt Saskia bij. 'Zeker in stedelijke gebieden als Amsterdam zijn ontzettend veel mensen eenzaam. Die sterven helemaal alleen. Dat vind ik heel verdrietig.' Markant koppelt Saskia aan zulke mensen. Zij willen iemand bij zich als ze sterven of hebben vragen over de dood. 'Ze willen bijvoorbeeld weten wat ze gaat overkomen en hoe ze hun laatste tijd zo goed mogelijk kunnen invullen.' Soms is haar aanwezigheid al voldoende. Andere keren luistert ze bijvoorbeeld met haar cliënten naar de radio, leest ze iets voor of bekijken ze fotoalbums.

Saskia doet het werk al een paar jaar. Ze besluit zelfs opnieuw te gaan studeren door het werk; haar baan in de hotellerie laat ze achter zich. Nu wil ze verpleegkundige worden. 'Zo kan ik in mijn beroep ook degene zijn die angst wegneemt en pijn probeert te verlichten.'

Ze herinnert zich de eerste keer dat ze als vrijwilliger bij iemand langsging nog goed. 'Ik vond het spannend en maakte gelijk een beginnersfout. Ik vroeg: "Hoe gaat het?" Dat viel natuurlijk helemaal verkeerd. Wat had ze moeten zeggen? "Ik ga dood, dus niet echt goed"? Als ik nu voor het eerst bij iemand kom, focus ik vooral op de fijne dingen, zoals dat ik het leuk vind diegene te ontmoeten, of dat iemand een mooi huis heeft.'

Saskia wordt het liefst gekoppeld aan mensen tijdens hun laatste levensdagen. 'Het klinkt misschien cru, maar ik help het liefst diegenen die in bed liggen, niets meer kunnen en op zoek zijn naar iets om los te laten in plaats van vast te houden. Ik kom dan als een schakel tussen hemel en aarde.' Soms krijgt ze dan nog verzoeken. Zoals een meneer die graag voor het laatst een glaasje wijn wilde drinken. 'Als dat iemands laatste genot is, ook al is het halfacht 's ochtends, dan regel ik dat gelijk.' In de allerlaatste momenten kunnen veel mensen niet meer praten. Dan volgt Saskia haar gevoel. 'Ik ben heel sensitief en gebruik mijn intuïtie om erachter te komen wat iemand nodig heeft.'

'Je voelt je altijd machteloos bij dit werk, maar het is niet vervelend.' Natuurlijk is Saskia verdrietig als een cliënt overlijdt, maar ze kan het relativeren. Aan één situatie hield ze wel een naar gevoel over. 'Deze man had geen goede banden met zijn familie en zat daar vlak voor zijn dood erg mee. Alleen zijn familie maakte geen haast langs te komen. Zijn dochter had al afscheid genomen en zijn kleinkinderen zouden een paar dagen later komen. Dat bleek achteraf te laat. Ik zou zoiets zelf anders aanpakken, dus ik vond het erg confronterend.' Gelukkig kan ze over dit soort situaties praten met iemand van de stichting.

'Eigenlijk zou iedereen eens iemand vlak voor zijn dood moeten begeleiden'

Zelf is Saskia, zeker door dit vrijwilligerswerk, niet bang voor de dood. 'Als je voluit leeft, dicht bij jezelf blijft en lief bent voor anderen, dan heb je het altijd goed gedaan als de dood komt. Er hangt een onnodig taboe rond de dood: mensen zijn er bang voor en willen er nooit over praten, maar het hoort gewoon bij het leven.' Ze noemt een van haar cliënten als voorbeeld; een vrouw met een hersentumor die zelf besluit uit het leven te stappen. 'Zij had een fantastisch leven achter de rug waarin ze de hele wereld rondreisde. Toen werd ze ziek en dacht ze: ik heb het leuk gehad, nu mag iemand anders mijn plek innemen. Ik ben daar dan niet heel verdrietig om. Deze vrouw heeft tot het laatste moment de regie in handen gehad. Dat vind ik enorm inspirerend.' ↙

Hogeschool van Amsterdam

#KIESMR

KIESMR.MIJNHVA.NL

GEZOCHT

STEL JE KANDIDAAT VOOR DE MEDEZEGGENSCHAPSVERKIEZINGEN

20 - 31 MAART 2017

Wat doe je nu?

Modeontwerper

‘Het balletje begon te rollen toen ik Lichting 2016 [een modeshow voor de beste afgestudeerde modestudenten van dat jaar, red.] won. Dat genereerde veel media-aandacht. Vervolgens werd ik door curator Peter Leferink – ook docent bij Amfi – gevraagd drie looks te ontwerpen voor de show *Future Generation presents The Painting*. Dus zo presenteerde ik met acht andere ontwerpers nieuw werk tijdens de openingsavond van de afgelopen Amsterdam Fashion Week. Voor diezelfde Fashion Week werd ik ook gevraagd een outfit te ontwerpen voor *Disney’s Beauty & The Beast Fashion Collaboration*. Daarvoor bracht ik in een creatie het Belle en het Beest-sprookje tot leven.

Rond die periode was ik ook aan het solliciteren, onder andere bij het Arnhemse modelabel Maison the Faux. Dat is een klein bedrijf, maar het is al wel populair, bijvoorbeeld in New York. Ik solliciteerde op hun vacature voor studiomanager, werk dat je een designer eigenlijk niet laat doen. Maar door die sollicitatie waren ze zo enthousiast dat ze me bij het designteam vroegen. Nu ben ik daar sinds afgelopen januari – zoals zij het noemen – *queen of the atelier*. Dat betekent dat ik kledingstukken maak, stagiairs aanstuur en medeverantwoordelijk ben voor de collectie.

Ik was erg blij met het aanbod van Maison the Faux. De vacatures die ik zag in Amsterdam vond ik niet inspirerend, ook niet qua verdiensten. Als ik het vergelijk met mijn oud-klasgenoten van Amfi heb ik echt geluk met deze baan. Ik geloof dat maar een paar van de ongeveer twintig afgestudeerden werk binnen de mode hebben gevonden. De banen zijn schaars of je moet veel ervaring hebben. Ik had ook verwacht dat ik eerst jarenlang rotklusjes zou moeten doen voordat ik een positie als deze zou krijgen. Dat deel heb ik gelukkig geskipt.

Naast mijn werk in Arnhem, drie dagen per week, heb ik mijn eigen label. In mijn atelier in de Bijlmerbajes werk ik aan het project Identiteit. Ik wil samen met vluchtelingen die op dit moment in de voormalige gevangenis worden opgevangen een collectie ontwikkelen. Ik denk aan het combineren van typische Nederlandse kleding, zoals klompen, met wat ze dragen in de landen waar zij vandaan komen. Maar voordat ik aan het project kan beginnen moet ik eerst subsidies binnenhalen. Daar ben ik nu mee bezig. Ik hoop dat het me een stapje dichterbij mijn toekomstplannen brengt: mijn label uitbreiden en een eigen show in New York of Parijs.’ ↙

‘Ik heb jaren aan rotklusjes doen geskipt’

Naam Marlou Breuls
Leeftijd 25
Studie Amsterdam Fashion Institute (Amfi)
Afgestudeerd 2016
Werk Modeontwerper Maison the Faux en eigen label
Salaris 1.000 euro netto per maand

tekst **Carlijn Schepers** foto **Mats van Soolingen**

Prikbord UvA

In memoriam Dirk Hols

Op 4 maart is Profisec-beveiliger Dirk Hols geheel onverwachts op 38-jarige leeftijd overleden aan een hartstilstand. Hols maakte sinds 2009 deel uit van de vaste groep beveiligers die zeven dagen per week de veiligheid in en om de UB aan het Singel verzekeren. Voor zijn collega's en voor de medewerkers van de UB is het overlijden van Dirk een heel groot verlies. Zij laten weten hem zeer te zullen missen 'vanwege zijn opgeruimde, enthousiaste aard en het feit dat hij altijd een praatje met je maakte en bij problemen een helpende hand bood'. Dirk Hols is afgelopen maandag begraven.

Rankings QS

De opleidingen communicatiewetenschap, mediastudies en tandheelkunde (Acta) scoren dit jaar hoog op de Britse QS-ranglijst, waarbij jaarlijks universiteiten worden beoordeeld op basis van het aantal wetenschappelijke citaties en het aantal gepubliceerde papers. In het bijzonder Acta-decaan Albert Feilzer ziet zijn inspanningen beloond: hij nam twee jaar geleden contact op met QS om alle affiliaties (VU, UvA, Move, Acta, AMC en VUmc) die in Acta-publicaties worden genoemd onder één noemer te krijgen. Met succes: Acta belandde vanuit het niets op plaats acht.

Studenten FameLab

Promovenda moleculaire geneeskunde Tjitske van Engelen en moleculair chemicus Joen Hermans hebben op 9 maart de Amsterdamse voorronde gewonnen van FameLab, een internationale competitie in wetenschapscommunicatie. Van Engelen pitchte in drie minuten haar onderzoek naar bloedvergiftiging, Hermans pitchte over de noodzaak van chemische kennis bij kunstconservering. Zij doen mee aan de nationale finale op **3 mei** in **Utrecht**, maar krijgen eerst een masterclass wetenschapscommunicatie. De internationale finale is in juni in Cheltenham. (Foto: Peter Lowie)

Promovendi Lustrumbeurs

Haast je in geval je aanspraak wil maken op een van de lustrumbeurzen voor UvA-promovendi. De deadline voor de aanvraag is **3 april**. Deze beurzen, ingesteld ter gelegenheid van het 385-jarig bestaan van de UvA, zijn bedoeld om internationale ervaring op te doen. Ze kunnen worden ingezet voor een congresbezoek, het volgen van onderwijs of het bezoek aan buitenlandse collega's. Er worden in de eerste ronde minimaal tien beurzen toegekend van elk maximaal 3.000 euro. Info via de promovendiportal van uva.nl of mail naar: lustrumbeurzen@uva.nl.

Democratisering UB Binnenstad

Vanaf **16 maart** start een raadplegingsperiode voor de locatie van de nieuwe Universiteitsbibliotheek op de Binnenstadcampus. Een tentoonstelling in Vox Pop, een gesprek met de architecten en een online platform bieden de mogelijkheid om informatie in te winnen en je mening te delen. UvA-studenten en -medewerkers zullen een link gemaild krijgen om deel te nemen aan het online discussieplatform. De raadpleging duurt tot 13 april. De nieuwe UB komt op het BG-terrein of in de Oudemanhuispoort. Zie de democratiseringsportal op uva.nl.

KNAW Biologen

UvA-biologen Martijn Bart, Ineke Knot, Rob Kroes, Gea van der Lee en Benjamin Mueller van het Instituut voor Biodiversiteit en Ecosysteemdynamica (Ibed) hebben een beurs ontvangen van het KNAW Fonds Ecologie. Hiermee kunnen zij veldwerk uitvoeren voor hun onderzoek. De vijf biologen werken aan projecten over de hele wereld. Vier van hen werken bij de toekomstige afdeling Freshwater and Marine Ecology (Fame), dat van start gaat op **1 mei** en voortkomt uit een samenvoeging van de afdelingen Aquatic Microbiology en Aquatic Environmental Ecology.

Prikbord HvA

Studie(her)oriëntatie Keuze-3-daagse

Voor HvA- en UvA-studenten die zichzelf willen (her)oriënteren op een studie, bieden de hogeschool en universiteit de keuze-3-daagse aan. Deze keuzecursus brengt studenten in groepen van ongeveer tien samen onder leiding van een coach. Via opdrachten en tests is het de bedoeling dat deze driedaagse de deelnemers helpt bij het maken van een doordachte studiekeuze. Wie tussen **17 en 31 maart** drie dagen aan deze cursus wil meedoen, kan zich online inschrijven via de website van de HvA of UvA.

Kohnstammlezing Paul Verhaege

Paul Verhaege leidt op **vrijdag 24 maart** de achttiende Kohnstammlezing. De centrale stelling klinkt: 'Onze maatschappij bevindt zich in een spagaat tussen macht en autoriteit. Willen we het afglijden naar macht vermijden, dan moeten we een andere grond voor autoriteit installeren.' Geïnteresseerden die mee willen nadenken over deze stelling kunnen zich inschrijven via de website van de afdeling Pedagogiek, Onderwijskunde & Lerarenopleiding van de UvA. Deze lezing gaat door in de **Aula** van de UvA tussen **15.00 en 16.00 uur.**

Crossmedia Onlineshoppers

Het lectoraat Crossmedia is op zoek naar mannen en vrouwen tussen 18 en 24 jaar die weleens online shoppen. Voor een onderzoek wil het lectoraat met deze doelgroep in gesprek gaan. De gesprekken vinden plaats op **27 maart om 15.00 uur, 30 maart om 11.30 en 14.30 uur en 31 maart om 11.00 uur.** Deelnemers ontvangen een fashioncheque ter waarde van 15 euro. Aanmelden kan via a.moes@hva.nl. Snel reageren is aangeraden, want vol is vol.

HVA/OBA Boek Pop-Up

Samen met de OBA organiseert de HvA een vijfdelige serie over boeken en actualiteit waarin schrijver en presentator Alexander Reeuwijk schrijvers met elkaar en het publiek in gesprek brengt. Op **donderdag 30 maart** heeft Reeuwijk de romanschrijvers Jan van Mersbergen en Özcan Akyol te gast. Tijdens deze bijeenkomst staat het thema van de Boekenweek 'verboden vruchten' centraal. De Boek pop-up gaat door van 16.30 tot 18.00 uur op het **Roelof Hartplein 430**. Aanmelden kan via de website van de HvA.

Tentoonstelling Democratiefabriek

In de **week van 20 tot 24 maart** opent de Democratiefabriek zijn deuren. De mobiele en interactieve tentoonstelling over vrede, democratie en burgerschap wil bezoekers aan het denken zetten. Deelnemers kunnen in tweetallen een route volgen waarin zij thema's als conflicten, macht en democratie krijgen voorgelegd. Zij krijgen ook een boekje mee om hun eigen meningen in te noteren. Geïnteresseerden kunnen voor deze tentoonstelling **elke weekdag tussen 9.00 en 17.00 uur** terecht in het **Kohnstammhuis**.

ADVERTENTIE

Professor doctor moeder

tekst **Willem van Ewijk**

Het is honderd jaar geleden dat Johanna Westerdijk de eerste vrouwelijke hoogleraar van Nederland werd, maar zelfs in de jaren 80 waren ze nog uiterst schaars. In het Westerdijkjaar publiceert UvA-alumna Bregje Bleeker de roman *Eva* over één van hen: haar moeder. 'Ze kreeg op alle vlakken tegenstand.'

Moeder Bleeker zat al in een rolstoel toen ze zichzelf ineens in Folia terugzag. Ze staat in toga middenin een groep mannelijke hoogleraren. Haar baret draagt ze losjes over haar kortgeknipte haren. Ze kijkt naar haar collega's, die ze de les lijkt te lezen.

De foto staat bij een artikel over een onderzoek waarom er zo weinig vrouwelijk hoogleraren in Nederland zijn. Dat waren er in het jaar van publicatie 1997 maar 4,5 procent. Alleen Botswana deed het slechter.

Bleekers moeder werd als voorbeeld gegeven van vrouwelijke academici die het wel gemaakt had. De redactie van Folia zal niet in de gaten hebben gehad hoe de vrouw op de foto er inmiddels aan toe was. Dat beeld van een succesvolle vrouwelijk academicus had ze maar een paar jaar vol kunnen houden; toen de foto gepubliceerd werd zat ze al in een verpleeghuis, in een rolstoel, niet in staat om zelf naar de wc te gaan.

Achteraf weet Bleeker dat haar moeder al aan die zeldzame ziekte leed toen ze haar oratie hield: corticobasale degeneratie; een cocktail van alzheimer, parkinson en MS. Ze had moeite om zinnen te formuleren en was vaak moe. De huisarts zei tegen haar dat ze overspannen was. 'Dat wordt vaak gezegd tegen mensen die vermoeidheidsklachten hebben,' zegt Bleeker. 'Maar als het jaren duurt dan is er iets anders aan de hand.' Volgens Bleeker werd haar moeder zo sceptisch benaderd omdat ze een vrouw was. 'Ze zorgde voor de kinderen, zat in het schoolbestuur en werkte als wetenschapper. Er werd toen tegen haar gezegd dat ze te veel hooi op haar vork nam. Nou, dat zullen ze tegen een mannelijke hoogleraar met veel bestuursfuncties nooit gezegd hebben.'

In 2003 overleed Elisabeth Bleeker-Wagemakers, bijzonder hoogleraar opthalmogenetica (erfelijke oogafwijkingen) aan de Universiteit van Amsterdam. Veertien jaar later publiceert haar dochter Bregje Bleeker een roman over haar, waarin ze laat zien hoe haar moeder zich als meisje uit een achterstandsgezin opwerkte tot hoogleraar. In die roman noemt Bleeker haar moeder 'Eva'. Op een aantal andere kleine aanpassingen na is de roman een nauwkeurig document van de worstelingen die haar moeder doormaakte als een ambitieuze onderzoeker op de door mannen gedomineerde universiteit – totdat ze door een ziekte de prestatiecultuur van de academische wereld los moest laten.

Optimisme

'Mijn moeder heeft grote stappen gezet,' zegt Bleeker. Ze zit aan de houten tafel van café de Pont in Amsterdam-Noord, een scan van het Fo-

foto Archief Bregje Bleeker

lia-artikel op een iPad voor zich. Bleekers boek komt uit op een moment dat emancipatie in de wetenschap weer hoog op de agenda staat. Toen in Utrecht werd gevierd dat Johanna Westerdijk er honderd jaar geleden werd geïnaugureerd tot eerste vrouwelijke hoogleraar, kondigde minister Bussemaker van Onderwijs aan dat er vijf miljoen euro beschikbaar komt om de komende vijf jaar honderd extra vrouwelijke hoogleraren aan te stellen op Nederlandse universiteiten. Hoognodig volgens de minister, want 'het gaat domweg niet snel genoeg'. In tegenstelling tot wat minister Aart Jan de Geus in 2003 beweerde is de emancipatie niet voltooid, aldus Bussemaker in een interview met *Opzij*.

Volgens Bleeker is het een echo uit het verleden. 'In de jaren 70 en 80 werd er ook gezegd dat de emancipatie voltooid was,' herinnert zij zich. Haar moeder dacht dat aanvankelijk zelf ook.

'Het optimisme overheerste,' zegt Bleeker. 'Ik zie mijn moeder nog voor me, hoe ze 's zomers met een stapel paperassen in het gras zat van de tuin van ons vakantiehuisje in Friesland.'

'Ze heeft zelf ondervonden hoe zwaar dat glazen plafond was'

Ze werkte ook in de weekenden door. Dan legde ze de laatste hand aan een wetenschappelijk artikel of bereidde ze een congres voor. 'Het waren de jaren 70, ze had een man, kinderen en werkte als onderzoeker op de universiteit. Het harde werk leek haar er nooit onder te krijgen, ze had altijd een glimlach op haar gezicht – het was, dat kan ik wel zeggen, de gelukkigste tijd van haar leven.'

'Het zou ook niet in haar op zijn gekomen om de minister van Onderwijs om zo'n maatregel te vragen. Ze geloofde er heilig in dat als je iets wilde bereiken je er zelf heel hard voor moest werken. En dat deed mijn moeder dus, ze was altijd aan het werk. Ik zie haar nog voor me aan de keukentafel waar ze tot 's avonds laat aan een paper zat te werken.'

Het kwam in die jaren niet in Eva op dat ze problemen zou ondervinden omdat ze een vrouw was. 'Ik herinner me alleen maar dat ze er in die tijd lacherig over deed. Het leek alsof in die tijd de grote stappen gezet zouden worden. Het was kort na de protesten over baas in eigen buik, er was wetge-

foto Archief Bregje Bleeker

ving ingevoerd voor gelijk loon voor gelijk werk. Dat waren allemaal ontwikkelingen waardoor je het gevoel kreeg: over tien jaar is het een gelopen race.'

Maar dat ging uiteindelijk niet zo makkelijk als Eva dacht, legt Bleeker uit. 'Ze heeft uiteindelijk zelf ondervonden hoe zwaar dat glazen plafond was. In de jaren vlak voordat ze hoogleraar werd begon ze zich te beklagen; dat mannelijke collega's met minder publicaties al hoogleraar waren en zij niet. Ze werd er moe van dat je als vrouw zoveel extra moet doen om vooruit te komen. Ze kreeg op alle vlakken tegenstand. Als ze naar een wetenschappelijk congres ging werd ze ingedeeld bij het vrouwenprogramma. Dan was het de bedoeling dat ze met de echtgenotes van de wetenschappers naar het museum zou gaan. En als gezegd werd dat ze de dokter was, zeiden mensen 'nee, jij bent de zuster'.

Geldingsdrang

Met haar oratie, in 1989, trad Eva toe tot het uiterst kleine groepje vrouwelijke hoogleraren aan Nederlandse universiteiten. Het percentage vrouwelijke hoogleraren lag toen op 3 procent. 'Het was in die tijd nog niet helemaal normaal dat een vrouw ging werken. Mijn opa was het er eigenlijk ook niet mee eens dat ze ging studeren. Ze moest gewoon een vak leren, of huisvrouw worden. Van mijn oma mocht ze wel studeren, als ze ook maar trouwde en kinderen kreeg. Dat is het dubbele. In die tijd was het gewoon zo: de wet dat je moest stoppen met werken als ambtenaar zodra je kinderen had was net een paar jaar afgeschaft. Dat je mocht werken was een privilege.'

Op haar negenveertigste mocht moeder Bleeker dan toch haar oratie houden. 'De toga was twee dagen ervoor bezorgd. Aan de zoom was een groen koord bevestigd en op de mouwen waren rode kruizen geborduurd. Eva had verheugd geconstateerd dat ze er ook in vrouwenmodellen waren,' schrijft Bleeker in haar roman. Het vrouw-zijn had een steeds grotere rol gekregen in Eva's leven; ze had het gevoel dat ze zich constant moest bewijzen.

'Ze was inmiddels met mijn vader gaan rivaliseren over wie de beste carrière had. Ik herinner me die spanning die er tussen ze hing. Mijn vader en moeder solliciteerden allebei op hoogleraarsposten. Mijn vader werd geen hoogleraar, mijn moeder wel. Toen begon ze zich in discussies met mijn vader te verdedigen dat ze het wel kon.'

'Als ze naar een wetenschappelijk congres ging werd ze ingedeeld bij het vrouwenprogramma'

Bleeker zegt dat die geldingsdrang er al vroeg inzat bij haar moeder. 'Mijn tante vertelde me toen ik dit boek begon te schrijven dat mijn moeder als klein meisje op de nonnenschool al een wetenschappelijke carrière wilde. Dan zei ze in de klas: "Ik wil doctor worden". En dan zeiden de nonnen: "Je bedoelt dokter". "Nee," zei mijn moeder fel, "doc-tor". Ze kwam uit een arm gezin. Thuis was het niet gezellig. Er was geen geld meer, ze verhuisden naar een armenhuisje, en toen er nog minder geld was is mijn oma met Eva's zussen en een broer naar Gouda gegaan om bij een familielid midden in de huiskamer te slapen. Mijn oma zei altijd: "Zorg dat je nooit afhankelijk wordt van een man. Zorg dat je altijd je eigen geld hebt." Zij stimuleerde haar wel om te leren en zo uit de armoede te ontsnappen. Mijn moeder is toen bij een vriendinnetje gaan logeren in Breda om maar naar dat gymnasi-

um te kunnen blijven gaan. Dat was haar focus.'

Bidden

'Ze ging als enige meisje uit het dorp naar het gymnasium. Ze groeide op in Princenhage, een dorpje in de buurt van Breda, een katholieke gemeenschap. Alle katholieke meisjes in die tijd gingen op hun best naar de mulo, of naar de huishoudschool of überhaupt niet naar een vervolgopleiding. Op het gymnasium is ze heel hard blijven leren. Daarna is ze in Amsterdam gaan studeren. Als ze tentamen had zaten ze met zijn allen aan tafel een hele avond te bidden, vertelde mijn tante later. Er lag veel druk op haar.'

Toen Eva eenmaal hoogleraar was begon ze te twijfelen of ze nog wel goed genoeg was. 'Ze had moeite om zinnen te formuleren. Stukken te schrijven. Ze had door dat ze minder grip had op haar werk. Ze wilde veel meer orde houden, in papieren, zoeken naar structuur en woorden. Dat doe je als je de wereld minder helder ziet, als je een kater hebt bijvoorbeeld. Achteraf weten we dat mijn moeder toen ze haar oratie hield al een paar jaar ziek moet zijn geweest. Mijn vader heeft later gezegd dat hij mijn moeder heeft geholpen met haar oratie. Ze heeft toen nog wel vier jaar doorgewerkt.'

In die laatste jaren van haar leven kon Eva zich pas losmaken van die prestatiecultuur, die volgens Bleeker in haar moeders omgeving aan de UvA heerste. 'Als ik aan mijn moeder denk, denk ik aan die tijd dat ze aan mijn hand liep en we veel lol hadden samen. Daarvoor hadden we een minder sterke band. Niet dat die slecht was, maar het zat veel meer in het perfectionisme van mijn moeder. Als ik met een rode paprika van de supermarkt thuiskwam terwijl ze om een groene had gevraagd, dan werd ze kwaad. Ze is door haar ziekte ook op een positieve manier veranderd. Ze kon veel meer loslaten, kon lachen om de fouten die ze maakte. Dan stonden we samen in de kleedkamer. Ze stond met haar bloes achterstevoren en vroeg of het wat was. Ik moest om haar lachen, en dat vond zij op haar beurt weer fantastisch. Dat was zo'n ontspannen tijd. We gingen samen op stap en naar het café. Ze gaf mij haar pinpas omdat ze de pincode niet meer kon onthouden – dan betaalde ik wel. Terwijl ze de jaren ervoor alleen maar aan het knokken was, aan het volhouden om toch naar haar werk te kunnen gaan.'

Doordenken

'Toen ze naar het verpleeghuis ging viel ze terug in haar oude gedrag. Ze was ook dementer: ze dacht – dat zie je vaker bij patiënten met dementie – dat het wel zou lukken als ze nou maar harder ging proberen. Als we op bezoek waren ging ze niet naar de wc. Als ze haar plas maar ophield en zelf naar de wc ging zouden mensen denken dat ze het weer zelf kon en dan mocht ze weer naar huis, dacht ze.'

Er kwamen nog wel hoogleraren op bezoek in het verpleeghuis. 'Zij schrokken dat ze zo snel was afgetakeld. Ze was ook al een jaar of vier niet meer aan het werk, dus ze hadden een deel van het proces niet meegemaakt. Zo nu en dan nam ik mijn moeder ook mee naar een etentje met hoogleraren. Dan zat ik naast haar en sneed ik haar eten. Ik merkte wel dat collega's die mijn moeder hebben meegemaakt, het moeilijk vonden dat mijn moeder zo aftakelde. Ik denk dat hoogopgeleide mensen daar meer moeite mee hebben dan middenklasse of lager opgeleiden. Dat academici van zichzelf ook niet accepteren dat ze op een gegeven moment dingen niet meer logisch kunnen doordenken; omdat het zo belangrijk is in zo'n prestatiemilieu dat je altijd op je toppen moet zijn. Zwaktes zijn niet toegestaan.' ↙

STAGE

Rafi Friedmann (25)

Studie Communicatie (HvA)
Stage Greenpeace
Verdiensten 250 euro per maand
Oordeel *****

'Ik wilde graag weg uit de commerciële hoek, dus zocht ik een stage bij een niet-gouvernementele organisatie of sociale onderneming. Ik wilde iets bijdragen aan de wereld. Zo kwam ik bij Greenpeace: een toffe, lekker rebelse organisatie. Ik steun ze ook al een tijd en het leek me fantastisch voor ze te werken. Dat was blijkbaar de juiste motivatie, want ik werd aangenomen op de mobilisatieafdeling.

Ik heb er veel geleerd over online marketing, maar ook veel kennis opgedaan van onderwerpen als klimaatverandering, vervuiling en dierenwelzijn. Het was erg inspirerend te werken met zulke gemotiveerde en intelligente collega's. Hier werken mensen duidelijk niet alleen voor het geld, maar ook voor een betere wereld.

Tot mijn taken behoorden het afspeuren van media op relevante onderwerpen, social media-statistieken analyseren, Instagram bijhouden en nadenken over de vierjarenstrategie van Greenpeace. Hierbij kreeg ik veel vrijheid en verantwoordelijkheid. Had ik toch vragen dan kon ik bij iedereen terecht, ongeacht hun functie.

Ik zou hier best willen werken na mijn studie, maar veel vacatures zijn er niet. Helaas heeft ook Greenpeace last van een teruglopend donateursaantal. Na mijn meeloopstage mocht ik nog wel blijven voor een onderzoeksstage, dat doe ik nu.' ↙

tekst **Carlijn Schepers**

Bij de les

Praktijkles sport: tennis door Jacco Bergsma, maandag 6 maart, 13.00 uur, TV Osdorp

Aanwezigen 17
Waarvan Nederlandstaligen 7
Tennisrokjes 0
Scrabblewoorden consistency, cross court rally, forehand volley, backhand volley

tekst en foto's **Jasmijn Van Raemdonck**

Zoals meestal het geval is op tennisterreinen, voelt ook de luchthal van TV Osdorp bij het binnenkomen frisjes aan. Voor de opwarming verdelen de studenten zich – jongens en meisjes opvallend gescheiden – routinematig over vier tennisvelden. De meesten hebben op de drie voorgaande lessen na nauwelijks tenniservaring. Docent Jacco Bergsma roept de opgewekte studenten na enkele minuten samen. 'We leren door te doen, te experimenteren, te reflecteren en vanuit theoretische onderbouwing.' Een schematische tekening in het gravel ondersteunt zijn verhaal. Het thema van vandaag: aanvallen aan het net.

Bergsma legt uit dat het bij netspel belangrijk is je racket niet te veel te bewegen, maar vooral je benen te gebruiken. Hij roept een jongen met armen vol tattoos op het veld voor een demonstratie. Hij slaat de toegespeelde ballen tot driemaal in het net. Bij iedere mislukte poging wordt het gelach van de groep uitbundiger. 'Komaan, je reputatie staat op het spel!' grapt Bergsma. 'Dat was verschrikkelijk, kerel,' lacht zijn tennispartner wanneer ze met de oefening aan de slag gaan. Bij het smashen wanen sommige jongens zich Nadal. 'Stop met op te slaan als een mafketel!' roept een student lachend tegen zijn tennispartner. Bergsma blijft herhalen dat het niet gaat om punten scoren maar wel om samenwerken: 'Nu moet je spelen als *good guy* versus *good guy* en niet als *good guy* versus *bad guy*.'

Bergsma vraagt de studenten de genderkloof te doorbreken zodat er een gelijk niveau ontstaat tussen de tegenstanders voor een dubbelspel. De gemengde koppels komen via een rotatiesysteem tegenover elkaar te staan. 'Wat was jullie strategie?' polst Bergsma achteraf. Hij sluit de les af met de boodschap: 'De strategie moet worden aangepast aan het spelerstype. Dat type wordt niet alleen door de technische vaardigheden maar ook door de persoonlijkheid van de speler bepaald.' Anderhalf uur na aanvang van de les steekt een student onwennig haar vinger op: 'We moeten eigenlijk weg, de volgende les begint zo.' Haastig zoeken ze hun spullen bij elkaar, op naar de volgende sport die hen te wachten staat: atletiek. ↙

Lloyd IJsselmuiden (21)

eerstejaars International Sports, Management and Business

'Eigenlijk zijn deze lessen heel relaxed. Je hoeft niets te doen behalve een beetje tennissen. Het enige minpunt is dat de docent niet zo veel uitlegt. Dat zou hij van mij wel wat vaker mogen doen. Zo zouden we wat meer kunnen bijleren over techniek. Maar op zich is geen uitleg krijgen tegelijk ook wel relaxed. Dan kunnen we gewoon een beetje ons eigen ding doen.'

Janissa Diaby (18)

eerstejaars International Sports, Management and Business

'Je merkt dat de docent deze lessen altijd goed voorbereidt. Dat blijkt vooral uit de indeling ervan. Hij geeft soms wat theorie waarna je weer een stukje kan spelen om die theorie in de praktijk uit te proberen. Ik vind het vooral fijn dat er altijd afwisseling is tussen luisteren en actie. Zo blijven de lessen boeiend en leerzaam.'

Paula Mestrum (17)

eerstejaars International Sports, Management and Business

'Ik vind deze lessen altijd erg fijn. Het is vooral leuk om samen met klasgenoten tennis te kunnen spelen. Dat leidt vaak tot grappige situaties en zorgt voor een leuke sfeer in de groep. De docent is soms wel wat streng, maar dat is ook nodig om deze groep onder controle te houden. Hij geeft tijdens de les wel veel algemene feedback, terwijl ik graag wat meer persoonlijke tips zou meekrijgen.'

Promoties

Donderdag 16/03

10.00 uur: Maaike Rive – geneeskunde
Bipolar or Unipolar? A Brainteasing Question (Agnietenkapel)

12.00 uur: Melle Kromhout – muziekwetenschap
Noise Resonance. Technological Sound Reproduction and the Logic of Filterin (Agnietenkapel)

14.00 uur: Hanneke Vlaming – geneeskunde
Connecting the Dots. Delineating the Regulation of H3K79 Methylation by Dot1 (Agnietenkapel)

Vrijdag 17/03

10.00 uur: Marlon Boeve – rechtsgeleerdheid
Het omgevingsrecht van de compacte stad (Agnietenkapel)
12.00 uur: Alex Bayerle – natuurkunde
Ultracold Strontium and Rubidium: Mixtures, Quantum Gases and Molecules (Agnietenkapel)
14.00 uur: Anna-Linda Peters – geneeskunde
Blood Transfusion. Transfusion-Related Acute Lung Injury: Back to Basics (Agnietenkapel)

Dinsdag 21/03

12.00 uur: Gavin Sullivan – politicologie
The Law of the List: UN Counterterrorism Sanctions and the Politics of Global Security Law (Agnietenkapel)
14.00 uur: Stefanie del Prete – levenswetenschappen
Characterisation of Transcriptional and Chromatin Events in Relation to Floral Transition and Identification of Nuclear Organisation Determinants (Agnietenkapel)

Woensdag 22/03

12.00 uur: Lianne Vriend – geneeskunde
A Double-Edged Sword. Homologous Recombination in Genome Maintenance and Cancer Treatment (Agnietenkapel)
14.00 uur: Paul ten Berg – geneeskunde
Characterizing Scaphoid Nonunion Deformity. Using 2-D and 3-D Imaging Technique (Agnietenkapel)

Meer informatie: uva.nl/nieuws-agenda

Hora est

Melle Kromhout

Donderdag 16 maart, 12.00 uur, Agnietenkapel

Bevinding 'Ik heb onderzoek gedaan naar de rol van ruis en andere vormen van geluidsvervorming in geluidsopnames of, meer specifiek, muziekopnames. De meeste literatuur over dit onderwerp ziet ruis als iets negatiefs; zelfs wanneer het als belangrijk of waardevol wordt beoordeeld, is er sprake van een associatie met geweld, verzet of verstoring. In mijn onderzoek heb ik gekeken naar de geschiedenis van de geluidsopname, de geschiedenis van de akoestiek, de verschillende manieren waarop ruis in de afgelopen honderdveertig jaar is gedefinieerd en hoe er mee werd omgegaan. Uiteindelijk is het vooral een conceptueel onderzoek waarin ik op basis van filosofische literatuur en de media- en informatietheorie heb geprobeerd om de rol van ruis opnieuw te definiëren. In plaats van een verstoring of een bewijs van het falen van de technologie, is de specifieke manier waarop elke technologische schakel tussen de muzikant in de studio en de luisteraar in de woonkamer (van microfoon tot kabel tot versterker) het geluid beïnvloedt, precies dat wat een opname specifiek, verrassend en dus boeiend maakt. In tegenstelling tot wat ik de "mythe van perfecte getrouwheid" noem, is er daarom sprake van een "ruisresonantie": juist door de onoverkomelijke aanwezigheid van ruis is en blijft opgenomen muziek interessant.'

Leuk 'Alhoewel het onderwerp "ruis" heel specifiek lijkt, heeft het raakvlakken met veel verschillende vakgebieden. Op die manier had ik de mogelijkheid om veel nieuwe kennis op te doen over zaken waar ik vier jaar geleden helemaal niets van af wist, zoals de precieze werking van digitale geluidsopname of de ontwikkeling van bepaalde ideeën in de akoestiek.'

Moeilijk 'Diezelfde veelzijdigheid is ook de grote uitdaging: met dit soort interdisciplinair onderzoek begeef je je voortdurend op onbekend terrein, waardoor je je telkens weer moet afvragen: snap ik deze materie echt voldoende om er iets zinnigs over te kunnen zeggen?'

tekst **Dirk Wolthekker** foto **Mustafa Beg**

Hogeschool van Amsterdam

FLOOR
HvA DEBATCENTRUM

#HVACE

HvA

CARRIÈRE-EVENT

MAAK WERK VAN JE TOEKOMST

// DONDERDAG 16 MAART // 13:00 – 18:00 UUR //

Meld je aan en kom ***aanstaande donderdag 16 maart*** in het ***Kohnstammhuis*** naar het jaarlijkse HvA Carrière-Event. Deze middag draait alles om jou en je toekomst met workhops, speeddates met bedrijven en tips & tricks om je te ondersteunen bij je eerste stappen naar de perfecte (loop)baan.

▸ **HVA.NL/CARRIERE**

Ieder jaar verruilen honderden studenten Amsterdam tijdelijk voor een nieuwe stad. Deze week:

Het Seoel van Matthijs

MATTHIJS VERSPEEK (21)
HIER student bedrijfseconomie, HvA
DAAR semester International Finance aan de Hanyang University
DE STAD IN ZES WOORDEN 'Technologisch, modern, sociaal, cultureel, veelzijdig, traditioneel.'

Bekend van 'Seoel staat bekend om zijn grote drukte, uiterlijk vertoon en heerlijke nationale gerechten. Overal zijn mensenmassa's en neonlichten, wat een enorm contrast geeft met de natuurparken en bergen middenin de stad, die erg populair zijn om het drukke stadsleven te ontvluchten. Zuid-Korea heeft ook een grote drankcultuur en een geweldig nachtleven; de nationale drank Soju (Een soort wodka, maar dan met minder alcohol) is goedkoper dan water.'

Nummer 1 'Koreaanse muziek, en dan voornamelijk de zogenaamde k-pop is een gigantische industrie waarvan de invloed overal zichtbaar is en die veel toeristen trekt. Momenteel staat *BTS – Spring Day* op nummer 1.'

Held van de stad 'Yi Sun-Sin, een Koreaanse marineofficier die tijdens de Japanse invasie grote overwinningen heeft behaald. Er staat een groot standbeeld van Yi Sun-Sin in het midden van de stad.'

Mooiste uitzicht 'Je hebt adembenemend 360 graden zicht vanaf de N Seoul Tower in het midden van de stad. Ook is de Lotte World Tower, met 554 meter het op vier na hoogste gebouw in de wereld, recentelijk afgemaakt en opengegaan.'

We kunnen nog wat leren 'De sociale druk op de studenten om goed te presteren hier is niet te vergelijken met de Nederlandse zesjescultuur. Studenten zijn erg gedisciplineerd en vijftien uur per dag studeren is niks bijzonders.'

Waarom Seoel 'Dit is een wereldstad die enorm veel te bieden heeft. Het campusleven is ontzettend actief en gezellig met vele after school clubs voor elke sport of hobby die je kan bedenken. Ook zijn de kosten van levensonderhoud lager, en is in elk hoekje van de stad levendigheid te vinden. Tot slot zijn status en appearance zeer belangrijk in Zuid-Korea, daarom is Seoel ook zeker een mode- en make-uphoofdstad.'

Streekgerecht 'Gerechten als bibimbap [een rijstgerecht met groente], samgyeopsal [gegrilde speklapjes] en gimbap [vergelijkbaar met sushi, red.] zijn werkelijk overal te vinden, en streetfood is populair en goedkoop.'

tekst **Willem van Ewijk**

24/7 ONLINE?

Word online marketeer en scoor jouw droomjob met een NIMA Online Marketing Diploma!

Deelnemen aan het NIMA Examen kan al vanaf € 199.
Kijk voor de mogelijkheden en voorwaarden op nima.nl.

Kijk voor meer informatie op
www.nima.nl/persoonlijke-ontwikkeling,
mail naar examens@nima.nl of bel 020 503 9330

nima